

261-191

ORIGINAL DOCUMENTS IN SAFE

191

Case No. 261

Date of filing: 19 Oct 1988

** AWARD - Type of Award Partial award
 - Date of Award 19 Oct 1988
 _____ pages in English 56 pages in Farsi

** DECISION - Date of Decision _____
 _____ pages in English _____ pages in Farsi

** CONCURRING OPINION of _____
 - Date _____
 _____ pages in English _____ pages in Farsi

** SEPARATE OPINION of _____
 - Date _____
 _____ pages in English _____ pages in Farsi

** DISSENTING OPINION of _____
 - Date _____
 _____ pages in English _____ pages in Farsi

** OTHER; Nature of document: _____

 - Date _____
 _____ pages in English _____ pages in Farsi

پرونده شماره ۲۶۱
شعبه سه
حکم شماره: ۳-۲۶۱-۲۷۷

English version
Filed on 18 October 1988
۱۳۶۷/۱۰/۱۸
نسخه انگلیسی در نامه پیوسته
ثبت شده است.

IRAN UNITED STATES CLAIMS TRIBUNAL
دادگاه داوری دعاوی ایران - ایالات متحدہ
ثبت شد - FILED
Date 19 OCT 1988
۱۳۶۷ / ۱۰ / ۱۹ تاریخ

اوکو کورپوریشن،
خواهان،

- و -

صنایع هواپیمایی ایران،
شرکت پشتیبانی و نوسازی هلیکوپترهای ایران (پنہا)،
شرکت ملی نفت ایران، و
جمهوری اسلامی ایران،
خواندگان.

DUPLICATE ORIGINAL
نسخه برابر اصل

حکم جزئی

حاضران :

از جانب خواهان : آقای دین کوردیانو
آقای جیمز سیسیلین
وکلاء خواهان،
آقای مارتین لف
آقای چارلز ریچاردسن
آقای جی. کراس
آقای چارلز یانگ
نمایندگان خواهان،

از جانب خوانندگان: آقای محمد کریم اشراق
نماینده رابط دولت جمهوری اسلامی ایران،
آقای محمد تقی نادری
مشاور حقوقی نماینده رابط،
آقای حسین پیران
دستیار نماینده رابط،
آقای سید احمد قریشی
نماینده ایران و صنایع هواپیمایی ایران،
آقای علی اصغر زرگر
وکیل شرکت پشتیبانی و نوسازی هلیکوپترهای ایران،
آقای محمد باقر عزیز محمد
کارشناس،
آقای سید عباس هاشمی
آقای آلك آبراهامیان
نمایندگان شرکت ملی نفت ایران،

سایر حاضران : آقای جان کروک،
نماینده رابط ایالات متحده امریکا.

فهرست مطالب

بند

۱	اول - سابقه امر
	دوم - صلاحیت
۹	الف - موضوعات صلاحیتی مربوط به اوکو
۱۲	ب - موضوعاتی صلاحیتی مربوط به خواندگان
	سوم - ادعاها و ادعاهای متقابل مربوط به صنایع هواپیمایی
۱۵	الف - قرارداد امتیاز توزیع صادرات
۲۱	۱ - ادعای حسابهای دریافتنی
۳۴	۲ - ادعای خسارات جنبی
۳۵	الف - موجودی مواد در دست ساخت
۳۹	ب - هزینه‌های انبارداری
۴۴	ج - هزینه‌های فسخ فروشنده
۴۸	۳ - ادعای مربوط به ضمانت نامه بانکی
۵۴	۴ - ادعای متقابل صنایع هواپیمایی
۵۹	ب - قرارداد بازدید و تعمیر موتور
۶۱	۱ - ادعای حسابهای دریافتنی
۷۰	۲ - ادعای خسارات جنبی
۷۱	الف - هزینه‌های تعمیر اقلام (متعلق به صنایع هواپیمایی)
۷۴	ب - هزینه‌های انبارداری
۷۷	۳ - ادعای متقابل صنایع هواپیمایی
۸۶	ج - تهاتر
۸۷	چهارم - ادعاها و ادعاهای متقابل مربوط به شرکت پشتیبانی و نوسازی هلیکوپترهای ایران (پنما)
۸۸	الف - ادعاهای حسابهای دریافتنی
۸۹	۱ - قراردادهای شماره ۱۱۵۷، ۱۱۵۸ و ۱۱۵۹
۹۵	۲ - سفارش خرید شماره C8YFSR5190
۹۸	۳ - سفارشهای متفرقه به موجب قرارداد اصلی سفارش

۱۰۰	ب - ادعاهای مربوط به خسارت جنبی
۱۰۱	۱ - موجودی مواد در دست ساخت
۱۰۴	۲ - هزینه‌های فسخ فروشنده
۱۰۶	۳ - هزینه‌های انبارداری موجودی اقلام
	ج - ادعاهای متقابل پنها
۱۰۸	۱ - ادعاهای متقابل مرحله الف
۱۱۱	۲ - ادعای متقابل ناشی از قرارداد اصلی سفارش
	۳ - ادعاهای متقابل ناشی از قراردادهای
۱۱۴	شماره ۱۱۵۷، ۱۱۵۸ و ۱۱۵۹
۱۱۷	۴ - ادعای متقابل برای بازپرداخت مبالغ پرداختی به پنها
	پنجم - ادعا و ادعای متقابل مربوط به شرکت ملی نفت ایران
۱۲۰	الف - ادعای اوکو
۱۲۹	ب - ادعای متقابل شرکت نفت
۱۳۴	ششم - بهره
۱۴۱	هفتم - هزینه‌ها
۱۴۲	هشتم - محاسبه مبلغ خالص حکم
۱۴۵	نهم - حکم

اول - سابقه امر

۱ - در تاریخ ۲۴ دیماه ۱۳۶۰ [۱۴ ژانویه ۱۹۸۲] خواهان اوکو کورپوریشن، ("اوکو") دادخواستی علیه صنایع هواپیمایی ایران ("صنایع هواپیمایی")، شرکت پشتیبانی و نوسازی هلیکوپترهای ایران ("پنهما")، شرکت ملی نفت ایران ("شرکت نفت") و جمهوری اسلامی ایران ("ایران") به ثبت رساند. ادعا مرکب از پنج جزء مختلف است که بدو "بالغ بر ۲۱،۳۶۵،۷۴۱/۱۱ دلار آمریکا بود. در جریان رسیدگی شفاهی، اوکو پاره‌ای از ادعاهایش را اصلاح کرد که در اثر آن مجموع مبلغ مدعا به ۲۰،۹۵۰،۵۴۱/۱۱ دلار آمریکا کاهش یافت. ادعاهای اول و دوم از نقض ادعایی دو قرارداد مختلف مربوط به فروش و سرویس موتور، توسط صنایع هواپیمایی، به اضافه بهره و هزینه‌های انبارداری ناشی می‌شود، که اوکو بابت آنها مبلغ -/۱۹،۰۵۲،۹۸۲ دلار آمریکا مطالبه می‌کند. ادعای سوم که مقدار آن قبلاً -/۱،۷۳۷،۲۴۳ دلار آمریکا به اضافه بهره و هزینه‌های انبارداری بود و بعداً به -/۱،۷۴۶،۷۷۵ دلار آمریکا افزایش داده شد، از نقض ادعایی یک سری قرارداد فروش و تعمیر موتور هواپیما از ناحیه پنهما ناشی شده است. ادعای چهارم ناشی از آن است که شرکت نفت حسب ادعا از پرداخت مبلغ ۸۱،۶۹۵/۵۵ دلار آمریکا بابت خدماتی که ظاهراً "اوکو انجام داده، خودداری کرده است. ادعای پنجم که مبلغ آن ۶۹،۰۸۸/۵۶ دلار آمریکاست، علیه ایران اقامه شده و بر ضبط ادعایی پول نقد و اموال متعلق به اوکو و کارکنان آن مبتنی است. بعلاوه اوکو بابت تمام ادعاها بهره، حق الوکاله و هزینه‌های داوری مطالبه می‌کند.

۲ - خوانندگان لوایح دفاعیه ثبت و ادعاهای متقابل مطرح کردند. صنایع هواپیمایی، پنهما و شرکت نفت ادعاهای متقابلی جمعا" به مبلغ ۵۶۲،۴۵۲/۰۱ دلار آمریکا به اضافه -/۳۴،۱۹۹،۸۸۸ ریال اقامه کرده‌اند. مبلغ ادعای متقابلی که ایران مطرح کرده، ذکر نشده است. بعلاوه، صنایع هواپیمایی درخواست کرده که حکمی صادر و طبق آن اوکو

ملزم شود که قطعات و تجهیزات متعلق به صنایع هواپیمایی را که بطور امانی نزد اوکو می‌باشد، اعاده دهد.

۳ - در تاریخ ۲۲ فروردین ماه ۱۳۶۲ [۱۱ آوریل ۱۹۸۳]، صنایع هواپیمایی از دیوان خواست دستوری به صورت قرار موقت صادر کند و اوکو را از فروش پاره‌ای اموال متعلق به صنایع هواپیمایی که وی در ادعای متقابل خود خواستار اعاده آنها شده، منع کند. در ۲۱ اردیبهشت ماه ۱۳۶۲ [۱۱ مه ۱۹۸۳]، اوکو در پاسخ اظهار داشت که "خواهان در مورد فروش اموال متعلق به صنایع هواپیمایی اقدامی نکرده و در حال حاضر نیز قصد انجام چنین اقداماتی را ندارد". دیوان با اعتماد به اطمینان های اوکو، طی دستور مورخ هفتم بهمن ماه ۱۳۶۲ [۲۷ ژانویه ۱۹۸۴] مقرر داشت که "در حال حاضر احتیاجی به اتخاذ تصمیم در مورد در خواست صدور قرار موقت نیست".

۴ - جلسه استماع مقدماتی در ۲۷ اردیبهشت ماه ۱۳۶۴ [۱۷ مه ۱۹۸۵] برگزار شد.

۵ - بانک تجارت، که طرف این پرونده نیست، در نهم مردادماه ۱۳۶۵ [۳۱ ژوئیه ۱۹۸۶] ادعای متقابلی به ثبت رساند. دیوان طی دستور مورخ ۲۰ مردادماه ۱۳۶۵ [۱۱ اوت ۱۹۸۶] ادعای متقابل بانک تجارت را به دلیل تاخیر در ثبت رد کرد.

۶ - پس از تبادل لوایح و مدارک، جلسه استماع پرونده در روزهای ۲۵ و ۲۶ شهریورماه ۱۳۶۵ [۱۶ و ۱۷ سپتامبر ۱۹۸۶] برگزار گردید. طرفین در جلسه حضور یافته و استدالات خود را شفاهاً بیان کردند.

۷ - اوکو در جلسه استماع درصدد برآمد که مدارک مستند جدیدی تسلیم نماید. خواندگان به این اقدام اعتراض کردند. دیوان داوری تصمیم گرفت که اسناد را در آن مرحله از

جریان رسیدگی نپذیرد.

۸ - اوکو در جلسه استماع ادعای خود علیه ایران را پس گرفت و خواندگان با آن مخالفت نکردند. دیوان داوری استرداد دعوی را ملحوظ می‌دارد و ادعای متقابل جمهوری اسلامی ایران را نیز مسترد شده می‌شمارد.

دوم - صلاحیت

الف - موضوعات صلاحیتی مربوط به اوکو

۹ - اوکو ادعا می‌کند که شرکتی است که طبق قوانین ایالت دلهور تاسیس یافته و طبق مفهوم بند ۱ ماده هفت بیانیه جل و فصل دعاوی، تبعه ایالات متحده محسوب می‌شود. اوکو گواهی دبیر ایالتی ایالت دلهور را به عنوان مدرک تسلیم کرده که در آن ذکر شده که اوکو طبق قوانین ایالت دلهور در سال ۱۹۲۹ تاسیس گردیده و تا ژوئیه ۱۹۸۵ دایر و دارای حسن شهرت بوده است. اوکو، همچنین شهادتنامه نایب رئیس و دبیر شرکت را تسلیم کرده که بنا بر آن متجاوز از ۹۵ درصد سهامداران اوکو دارای نشانی پستی در ایالات متحده می‌باشند. اوکو همراه با شهادتنامه مزبور گزارشهایی را هم که به مراجع ایالات متحده داده، تسلیم کرده است که طبق آنها در دسامبر ۱۹۷۴، ۹۷/۶۶ درصد سهام با حق رای اوکو متعلق به سهامدارانی بوده که در ایالات متحده نشانی پستی داشته‌اند و درصد مزبور در دسامبر ۱۹۷۸، ۹۵/۲۲ درصد و در دسامبر ۱۹۸۴، ۹۷/۶۳ درصد بوده است. وکالتنامه‌های رای نیز که در رابطه با مجامع سالانه سهامداران اوکو در سالهای ۱۹۸۰ و ۱۹۸۱ صادر و در کمیسیون بورس و اوراق بهادار ایالات متحده به ثبت رسیده، پیوست شهادتنامه بود. اسناد مزبور نشان می‌دهد که شرکت سهامدار خارجی‌ای که مالک بیش از ۵ درصد سهام باشد، ندارد.

۱۰ - دیوان داوری براساس این مدارک قانع شده است که اوکو در مفهوم بند ۱ ماده هفت بیانیه حل و فصل دعاوی، تبعه ایالات متحده است.

۱۱ - ادعاهایی که اوکو مطرح کرده طبق الزام بند ۱ ماده دو بیانیه حل و فصل دعاوی آشکارا از "دیون، قراردادها ... یا هر اقدام دیگری که موثر در حقوق مالکیت باشد،" ناشی شده است.

ب - موضوعات صلاحیتی مربوط به خواندگان

۱۲ - اوکو استدلال می‌کند که صنایع هواپیمایی، پنها و شرکت نفت به طور کامل متعلق به ایران و تحت سلطه و کنترل آن می‌باشند، حال آنکه صنایع هواپیمایی و پنها اظهار می‌دارند که آنها شخصیت‌های حقوقی انتفاعی و غیردولتی هستند.

۱۳ - در سوابق موجود چندین سند موجود است که نشان می‌دهد که صنایع هواپیمایی و پنها موسسات یا تشکیلات [دولتی] یا واحدهای تحت کنترل [دولت] ایران هستند. برای مثال در "قرارداد امتیاز توزیع صادرات" منعقد شده بین اوکو و صنایع هواپیمایی، سازمان اخیرالذکر "شرکتی تماما" متعلق به دولت ایران" توصیف شده است. به همین ترتیب، در "قرارداد اصلی سفارش"، از اوکو و "شرکت پشتیبانی و نوسازی هلیکوپترهای ایران"، به نمایندگی از طرف دولت ایران، به عنوان طرفین قرارداد نام برده شده است. بعلاوه، دیوان قبلا" در پرونده‌هایی که مورد رسیدگی قرار گرفته، نسبت به صنایع هواپیمایی و پنها احراز صلاحیت کرده است. رجوع شود به بند ۴ حکم شماره ۳-۱۰۳۳۵-۲۲۳، مورخ ۱۸ اردیبهشت ماه ۱۳۶۵ [هشتم مه ۱۹۸۶] صادره در پرونده تیودور لاث و جمهوری اسلامی ایران، صفحه ۳ حکم شماره ۱-۱۵-۵۶، مورخ ۲۵ خردادماه ۱۳۶۲ [۱۵ ژوئن ۱۹۸۳]، صادره در پرونده وی اس آی کورپوریشن و

صنایع هواپیمایی ایران، که در 73 Iran-U.S. C.T.R. 3 نیز چاپ شده، و صفحه ۲ حکم شماره ۱-۴۸۸-۹۶ مورخ ۲۸ آذرماه ۱۳۶۲ [۱۹ دسامبر ۱۹۸۳] صادره در پرونده پان امریکن ورلد ارویز اینک و جمهوری اسلامی ایران، که در 4 Iran-U.S. C.T.R. 205 نیز چاپ شده است. بنابراین، دیوان نتیجه می‌گیرد که صنایع هواپیمایی و پنها مشمول تعریف بند ۳ ماده هفت بیانیه حل و فصل دعاوی هستند. شرکت نفت به اینکه وی نیز واحد تحت کنترل ایران می‌باشد، اعتراض نکرده است.

۱۴ - سایر موضوعات صلاحیتی که در رابطه با ادعاها و ادعاهای متقابل خاصی ناشی می‌شوند، همراه با ماهیت آن ادعاها و ادعاهای متقابل در این حکم مورد رسیدگی قرار خواهد گرفت.

سوم - ادعاها و ادعاهای متقابل مربوط به صنایع هواپیمایی

الف - قرارداد امتیاز توزیع صادرات

۱۵ - در اوت ۱۹۷۶ یا مقارن آن، قرارداد امتیاز توزیع صادرات ("قرارداد صادراتی") بین اوکو و صنایع هواپیمایی منعقد گردید. طبق این قرارداد صنایع هواپیمایی به عنوان نماینده پخش غیرانحصاری اوکو لایکومینگ در داخل ایران تعیین و اجازه خرید و فروش موتورهای توربین گازی سری تی ۵۳ و تی ۵۵ هواپیما و قطعات و لوازم یدکی و ابزار و ادوات اوکو لایکومینگ به وی داده شد.

۱۶ - طبق بند (ج) ماده ۱ قرارداد صادراتی "حق امتیاز اعطایی تا ۳۰ نوامبر ۱۹۸۰ [نهم آذرماه ۱۳۵۹] اعتبار خواهد داشت، مگر آنکه قبل از آن تاریخ طبق شرایط این قرارداد فسخ گردد". طبق بند (د) ماده ۳ همان قرارداد، قرار بود بهای محصولات

که به موجب قرارداد از اوکو خریداری می‌شود "ظرف سی (۳۰) روز از تاریخ دریافت محموله در تهران، ایران، در صورتیکه محموله با هواپیما ارسال شده باشد، و ظرف شصت (۶۰) روز از تاریخ دریافت اسناد تأیید شده حمل، در صورتی که اجناس زمینی حمل شده باشد"، پرداخت گردد. طبق بند هـ ماده ۳ قرارداد همچنین قرار بود که موقعی که صنایع هواپیمایی سفارش خریدی به ارزش بیش از /- ۱,۰۰۰,۰۰۰ دلار امریکا می‌دهد، "۲۵ درصد پیش پرداخت" به اوکو بپردازد. اوکو ملزم بود که همزمان با انجام این پیش پرداخت‌ها، ترتیب صدور ضمانت نامه‌ای را به نفع صنایع هواپیمایی فراهم آورد.

۱۷ - قرارداد صادراتی در دهم مردادماه ۱۳۵۵ [اول اوت ۱۹۷۶] به مرحله اجرا گذاشته شد و تا هنگامی که حسب ادعا صنایع هواپیمایی از پرداخت چند صورتحساب مربوط به کالاهای ارسال شده خودداری کرد، حسب القرار اجرا می‌شد. باوجود اینکه اوکو مطالبی در مورد [تاریخ امتناع از پرداخت صورتحسابها] نگفته، به نظر می‌رسد که صورتحسابها از ماه سپتامبر ۱۹۷۸ پرداخت نشد. اوکو در حدود نوامبر ۱۹۷۸ تصمیم گرفت اجرای تعهداتی را که طبق قرارداد صادراتی داشته به حالت تعلیق درآورد. بعداً برای حل اختلاف قراردادی حل نشده مذاکراتی به عمل آمد. طرفین در سال ۱۹۸۰ برای بحث در مورد "تعهدات قراردادی" و "حسابهای تصفیه نشده" در پاریس ملاقات کردند. در این جلسه موافقت نامه مورخ ۲۲ فروردین ماه [۱۱ آوریل ۱۹۸۰] ("موافقتنامه پاریس") امضاء شد که در آن طرفین در مورد اینکه اوکو مبالغی طلبکار است، به توافق رسیدند. در قسمت مربوطه موافقتنامه پاریس چنین آمده است:

۱ - طبق ضمیمه شماره ۱، دفاتر صنایع هواپیمایی نشان می‌دهد صورتحسابهای لایکومینگ به مبلغ ۱۰,۱۱۷,۶۶۷/۰۵ میلیون دلار معتبر و تأیید شده است. برای پرداخت این حساب قرار شد که صنایع هواپیمایی به لایکومینگ اجازه دهد که تا ۳۰ آوریل مبلغ مزبور را از محل پیش پرداختهایی که قبلاً به اوکو داده شده و در

حال حاضر مانده آنها -/۱۲،۷۴۶،۳۳۷ دلار است، برداشت کند.

۲ - طبق ضمیمه شماره ۲، مبلغ صورتحسابهای مبهم پرداخت نشده‌ای که هنوز به تأیید صنایع هواپیمایی نرسیده ۱،۰۵۹،۷۷۱/۲۱ دلار است. تصمیم گرفته شد که هر دو طرف برای تأیید درستی یا نادرستی این صورتحسابها تحقیقاتی به عمل آورند و موارد اختلاف را به طور کامل روشن کرده و اختلافات مربوط به این صورتحسابها را رفع کنند. صورتحسابهای مورد تأیید صنایع هواپیمایی ظرف سی روز از تاریخ دریافت اطلاعات مورد لزوم برای تمهاتر با مانده پیش پرداختها به اطلاع اوکو خواهد رسید.

۳ - مبالغ مندرج در پروفورماهای صادره بابت کار مربوط به اقلام [متعلق به صنایع هواپیمایی] که به ۱،۲۴۵،۴۰۶/۷۴ دلار امریکا بالغ می‌شود نیز با مانده پیش پرداختها تمهاتر خواهد شد. این امر طی اطلاعیه مورد اشاره در بند ۱ بالا تأیید خواهد شد. اوکو موافقت کرد که لوازم تعمیر شده را به مجرد رفع محدودیت‌های فعلی به تهران حمل و طبق ماده ۵ موافقت نامه حاضر صورتحسابهای معتبری برای توجیه مبلغ فوق‌الذکر تسلیم نماید.

۴ - ۱) صنایع هواپیمایی ضمانت نامه‌های بانکی شماره ۵۶۲۵ ۱۵ (۲۷-۷۷)، ۳۷۷۲ (۳۷۷۲) و ۷۱۷۳۴۶۹ (۲۱-۷۷) را کلاً لغو خواهد کرد و مبلغ ضمانتنامه بانکی شماره (۷-۷۸) را تا تاریخ هفتم مه ۱۹۸۰ [۱۷ اردیبهشت ماه ۱۳۵۹] به میزان -/۱،۱۷۹،۰۳۵ دلار کاهش خواهد داد.

۲) صنایع هواپیمایی مضافاً ضمانت نامه بانکی شماره (۷-۷۸) ۱۵۵۶۲۶ را به اندازه مبالغ صورتحسابهای تأیید شده پس از رفع اختلافات مورد اشاره در پاراگراف ۲ بالا، کاهش خواهد داد.

۳) صنایع هواپیمایی همچنین پس از آنکه اوکو اقلام [متعلق به صنایع هواپیمایی] مورد اشاره در بند ۳ بالا را به ایران حمل کرد، ضمانتنامه بانکی شماره (۷-۷۸) ۱۵۵۶۲۶ را به میزان -/۱،۲۴۵،۴۰۶/۷۰ دلار کاهش خواهد داد.

۵ - ... اوکو یک فقره ضمانتنامه کلی به صنایع هواپیمایی

داده و در آن تضمین خواهد کرد که به مجرد رفع موانع فعلی برای حمل لوازم متعلق به صنایع هواپیمایی به خارج از ایالات متحده، اوکو در مورد حمل کلیه لوازم تعمیر شده به صنایع هواپیمایی سریعاً اقدام و در مورد اقلامی که تا آن موقع تعمیر نشده از صنایع هواپیمایی کسب تکلیف خواهد کرد.

۶- صنایع هواپیمایی علیرغم شرایط ضمانتنامه بانکی شماره (۷-۷۸) ۱۵۵۶۲۶، موافقت می‌کند که مبلغ ضمانتنامه را مطالبه ننماید مگر آنکه (۱) موانع فعلی برای حمل لوازم متعلق به صنایع هواپیمایی به ایران رفع شود و (۲) اوکو از حمل آن لوازم خودداری نماید.

۱۸- در سپتامبر ۱۹۸۱، طرفین به منظور انجام مذاکرات بیشتری برای حل اختلافات در شهر وین ملاقات کردند، لیکن در مورد هیچ سند خاصی که منعکس کننده مذاکرات جلسه مذکور باشد، به توافق نرسیدند.

۱۹- اوکو مدعی است که صنایع هواپیمایی مبلغ /- ۸,۷۶۴,۹۷۷ دلار آمریکا بابت حسابهای دریافتنی مربوط به کالاهایی که طبق قرارداد صادراتی تحویل شده، بدهکار است. بعلاوه، اوکو مبلغ /- ۱,۰۰۳,۲۷۹ دلار آمریکا بابت خسارات جنبی دیگر که حسب ادعا در اثر بلااجرا ماندن قرارداد صادراتی متحمل شده، مطالبه می‌نماید. بالاخره، اوکو مدعی است که صنایع هواپیمایی در ۱۳ دیماه ۱۳۶۰ [سوم ژانویه ۱۹۸۲] من غیر حق مبلغ اعتبار اسنادی را که اوکو برای تضمین اجرای قرارداد صادراتی تامین کرده بود، مطالبه نموده و خسارات ناشی از آن را مطالبه می‌کند.

۲۰- صنایع هواپیمایی می‌گوید که تعهدی برای پرداخت وجه بیشتری ندارد. نامبرده ادعای متقابلی به مبلغ /- ۱۲,۷۴۱,۳۳۷ دلار آمریکا برای اعاده مانده پیش پرداختها مطرح کرده است.

۱ - ادعای حسابهای دریافتنی

۲۱ - اوکو مدعی است که استحقاق دارد مبلغ /- ۸،۷۶۴،۹۷۷ دلار آمریکا بابت ارزش کل لوازم و کالاهایی که به ایران تحویل داده یا به عهده آن حمل کرده ولی صنایع هواپیمایی چیزی بابت آنها نپرداخته است، دریافت کند.

۲۲ - اوکو به عنوان مدارک ادعای خود شهادت نامه های ج. آر. گراس، مدیر بخش مدیریت بازرگانی اوکو، و ام. جی. لف، نایب رئیس بازاریابی و حمایت از محصولات اوکو را تسلیم کرده است. بنابه گواهی این دو شاهد با بررسی دفاتر اوکو معلوم می شود که صنایع هواپیمایی مبلغ /- ۸،۷۶۴،۹۷۷ دلار آمریکا به اوکو بدهکار است.

۲۳ - اوکو، همچنین به عنوان مدرک مبلغ مورد ادعا، به دفاتر کل حسابهای دریافتنی مورخ ۲۳ نوامبر ۱۹۸۱ [دوم آذرماه ۱۳۶۰] خود استناد می کند. دفاتر کل مزبور حاکی است که جمع حساب دریافتنی از صنایع هواپیمایی ۱۱،۱۹۹،۹۶۸/۵۲ دلار آمریکا می باشد. این رقم، مبلغ /- ۸،۷۶۴،۹۷۷ دلار مورد ادعا از آن شرکت در ادعای حاضر و مبلغ /- ۲،۴۳۴،۹۹۲ دلار دیگر بابت حسابهای دریافتنی "صورتحساب شده" را به شرحی که در بندهای ۶۱ تا ۶۷ زیر، مورد بحث قرار گرفته است، دربر می گیرد.

۲۴ - نمایندگان اوکو در جلسه استماع شهادت دادند که در هر برگ دفتر کل که تسلیم گردیده، صورتحسابهای مربوط به کار یا خدمات انجام شده منعکس شده است. آنان مضافاً توضیح دادند که طبق روش متداول در اوکو، صدور صورتحساب در سه مرحله مورد حسابرسی داخلی قرار می گیرد، و در مورد حاضر حسابدار مستقلی نیز آنها را حسابرسی کرده و پس از بررسی صورتحسابها و اسناد حمل نظر داده است که صورتحسابها، کالاها و خدماتی را که به صنایع هواپیمایی تحویل و ارائه شده به طور

صحیح منعکس می‌کنند. یکی از شرکای موسسه حسابرسی در شهادتنامه خود حسابرسی مستقل را تشریح کرده و چنین نتیجه گرفته است:

(الف) هنگامی که ما حسابرسی می‌کردیم در سوابق اوکو یک کپی از صورتحساب مربوط به هر قلم [وارد در دفتر کل] موجود بود. در مورد قلم وارده در تاریخ ۳۱ مه ۱۹۷۷ ... برای مبلغ ۲۴۰/۱۴ دلار امریکا موضوع حساب شماره ۱۸۷-۱۳۰ لایکومینگ، کپی صورتحساب وجود نداشت،

(ب) مبلغ مندرج ... بابت هر صورتحساب مورد اشاره به استثنای مورد مذکور در بند ... (الف) ...، برابر مبلغ مندرج در صورتحساب مربوطه بوده،

(د) جمع مبلغ صورتحسابهای مورد اشاره [در دفتر کل] به استثنای مورد مذکور در بند ... (الف) ... با جمع کل مندرج [در دفتر کل] مساوی بود.

۲۵ - صنایع هواپیمایی به کفایت ادله و مدارک اوکو ایراد گرفته و به ویژه به قصور اوکو در تسلیم نسخه‌ای از صورتحسابها معترض است. صنایع هواپیمایی، مضافاً اظهار می‌دارد که دلیل و مدرکی در تائید این ادعا که کالاها حمل گردیده، ارائه نشده است. طبق اظهار صنایع هواپیمایی، روش حسابرسی در مورد اعتبار ادعا ایجاد شک و تردید می‌کند، زیرا که کار موسسه حسابرسی محدود و منحصر به ذکر فهرستی از صورتحسابها است که خود اوکو در اختیار وی قرار داده است. صنایع هواپیمایی همچنین اظهار می‌دارد که صدور دستور اجرایی مورخ ۱۴ نوامبر ۱۹۷۹ [۲۳ آبانماه ۱۳۵۸] ریاست جمهوری ایالات متحده مبنی بر انسداد دارائیهای ایران باعث شد که وی نتواند صورتحسابهای معوقه را پرداخت نماید.

۲۶ - در جلسه استماع نماینده اوکو گواهی داد که صورتحسابهای مبنای ادعای اوکو موجود است، لکن اوکو نخواست آنها را تسلیم کند، زیرا ترجیح داد که مدارک را به نحو دیگری که مدارک و مطالب زیاد بر دوش دیوان سنگینی نکند، ارائه دهد. اوکو،

مضافاً به موافقتنامه پاریس که طرفین در ۲۲ فروردین ماه ۱۳۵۹ [۱۱ آوریل ۱۹۸۰] امضاء کردند، اشاره می‌کند که در آن موافقتنامه صنایع هواپیمایی صورتحسابهای اوکو به مبلغ ۱۰،۱۱۷،۶۶۷/۰۵ دلار آمریکا را معتبر شناخته و تأیید نموده است. صنایع هواپیمایی در لوائح خود و در جریان رسیدگی شفاهی، صریحاً اعتبار و صحت صورتحسابها به مبلغ یاد شده را پذیرفت.

۲۷ - معهداً، صنایع هواپیمایی هرگونه تعهد پرداخت تحت موافقتنامه پاریس را انکار و ادعا می‌کند که وی از تعهداتی که طبق آن موافقتنامه داشته، مبری شده است، زیرا اوکو به تعهدی که طبق مفاد ماده ۵ موافقتنامه پاریس در مورد تسلیم ضمانتنامه کلی داشته، عمل نکرده است.

۲۸ - دیوان داوری ملاحظه می‌نماید که مضمون پاراگراف اول موافقتنامه پاریس به روشنی حاکی است که قصد طرفین این بوده که مطالبات معوقه را تصفیه کنند. در هر صورت، پاره‌ای از تعهدات متقابل موضوع موافقتنامه، عمدتاً در اثر عدم توانایی اوکو در اجرای شرایط آن به علت محدودیت های صادراتی دولت ایالات متحده، انجام نگردید. اما، عدم اجرای این موافقتنامه مانع از آن که دیوان به مبالغ تصدیق شده در آن به عنوان دلیل و مدرک وضعیت حسابهای معوقه استناد کند، نمی‌شود. علی‌الخصوص، با توجه به تصدیق صریح صنایع هواپیمایی در دیوان نسبت به استحقاق اوکو به مبلغ ۱۰،۱۱۷،۶۶۷/۰۵ دلار آمریکا که در موافقتنامه پاریس پذیرفته شده، دیوان داوری براین نظر است که اوکو استحقاق دریافت این مبلغ را دارد.

۲۹ - در موافقتنامه پاریس، همچنین به "صورتحسابهای مبهم پرداخت نشده‌ای" به مبلغ ۱،۰۵۹،۷۷۱/۲۱ دلار آمریکا "که هنوز به تأیید صنایع هواپیمایی نرسیده" اشاره شده و مقرر گردیده که طرفین برای نیل به توافق در مورد آنها "تحقیقاتی" به عمل آورند.

بنابراین، موافقتنامه مزبور نشان می‌دهد که طرفین در مورد قابل پرداخت بودن تعدادی صورتحساب مشخص نشده، که وجود آنها مورد اختلاف نیست، بابت مبلغ قابل ملاحظه‌ای پول، اختلاف نظر جدی داشته‌اند. طرفین در جلسه ملاقات پاریس نتوانستند این اختلاف را حل کنند، لکن در مورد اتخاذ روشی برای انطباق مواضع مربوطه خود توافق کردند.

۳۰ - از اینرو، صورتحسابهای مورد اختلاف در جلسه‌ای که در سپتامبر ۱۹۸۱ در وین برگزار شد، مورد بحث قرار گرفت. اوکو اظهار می‌دارد که صنایع هواپیمایی در وین صورتحسابهای مورد اختلاف قبلی به مبلغ $1,022,931$ دلار آمریکا را تأیید کرد و بنابراین، طرفین موافقت کردند که صنایع هواپیمایی جمعا مبلغ $11,140,598/05$ دلار آمریکا به اوکو بدهکار است. صنایع هواپیمایی حصول چنین توافقی در وین را انکار و تأکید می‌کند که اوکو هیچ مدرک خاص قراردادی یا امضا شده‌ای که دیوان بتواند در رابطه با جلسه یاد شده بدان استناد کند، ارائه نداده است.

۳۱ - دیوان داوری با این گفته موافق است. تنها مدرک وجود توافق ادعایی در جلسه وین پیشنویس بدون امضایی است که پیوست شماره ۱ به آن ضمیمه شده و حسب ادعا مواضع هر یک از طرفین را در مورد هر یک از قراردادهای ترکیبی از قراردادهای مورد بحث نشان می‌دهد. امضا نداشتن چنین سندی دلیل روشنی است بر اینکه صنایع هواپیمایی مفاد سند مزبور از جمله ارقام مندرج در آن را قبول نکرده است. بنابراین اختلاف درباره قابل پرداخت بودن چند صورتحساب در جلسه وین حل نشد و موضوع اکنون جزئی از رسیدگی حاضر را تشکیل می‌دهد. ولی برای اینکه دیوان در موقعیتی باشد که بتواند در مورد قابل پرداخت بودن یا نبودن صورتحسابهای مورد اختلاف، نظر دهد، لازم است که مدارک ذیربط در اختیار آن گذاشته شود.

۳۲ - دیوان ملاحظه می‌کند که حسابدار مستقلی که خواهان استخدام کرده بوده، تنها دستور داشته تأیید نماید که آیا برای هر قلم وارده در دفتر کل حسابهای دریافتنی اوکو که خواهان تسلیم کرده، صورتحسابی وجود دارد یا خیر و آیا مبالغ مندرج در دفتر کل با مبالغ مندرج در صورتحسابهای مربوط به آنها تطبیق می‌کند یا خیر. در واقع چنین روشی، مدرک کافی راجع به وجود صورتحسابهای مندرج در دفاتر کل حسابهای دریافتنی اوکو به دیوان می‌دهد. ولی در آن مطلبی نیست که دیوان بتواند براساس آن نظر دهد که "صورتحسابهای مبهم پرداخت نشده که در جلسه پاریس هنوز مورد تأیید صنایع هواپیمایی قرار نگرفته بود، واقعا" قابل پرداخت بوده اند، یا خیر. بنابراین، دیوان نمی‌تواند آن قسمت از ادعا را که مربوط به صورتحسابهایی است که در جلسه پاریس به عنوان صورتحسابهای قابل پرداخت پذیرفته نشده، قبول کند.

۳۳ - مبلغ ۱۰،۱۱۷،۶۶۷/۰۵ دلار آمریکا که دیوان قابل پرداخت تشخیص داده، مربوط به حسابهای دریافتنی است که صنایع هواپیمایی هم طبق قرارداد صادراتی و هم قرارداد بازدید و تعمیر موتور که ذیلاً مورد بحث قرار گرفته، به اوکو بدهکار است. موافقتنامه پاریس مشخص نمی‌کند که مبالغ مورد توافق به کدام قرارداد مربوط است و طرفین نه در لوایح خود و نه در جلسه استماع توضیحی در این باره نداده اند. در چنین شرایطی دیوان نمی‌تواند مبلغ قابل تخصیص به این قرارداد را جدا از مبلغ قابل تخصیص به قرارداد دوم تعیین کند. بنابراین، کل مبلغی که باید به نفع اوکو در حکم منظور شود همراه با ادعای مربوط به قرارداد بازدید و تعمیر موتور مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

۲ - ادعای خسارات جنبی

۳۴ - اوکو علاوه بر ادعای حسابهای دریافتنی، ادعایی هم بابت خسارات جنبی که حسب ادعا

از قصور صنایع هواپیمایی از اجرای تعهداتی ناشی می‌شود که وی طبق قرارداد صادراتی داشته، اقامه کرده است. این ادعا مرکب از سه قلم، یعنی موجودی مواد در دست ساخت، هزینه‌های انبارداری و هزینه فسخ فروشنده است.

الف) موجودی مواد در دست ساخت

۳۵ - اوکو مبلغ /- ۷۹۶،۲۷۵ دلار آمریکا بابت "موجودی مواد در دست ساخت" مطالبه می‌کند، که در شهادتنامه آقای جی. آر. گراس به عنوان "هزینه‌های اوکو لایکومینگ بابت مواد، نیروی کار و مخارج بالاسری متحمل به اضافه سود متعلقه"، تعریف شده است. "این موجودی در دست ساخت بوده ولی در موقع متوقف شدن کلیه کارهای مربوط به قراردادهای ایران، تکمیل نشده بود. اوکو نتوانست از این مواد در قراردادهای مشتریان دیگر خود استفاده کند." در شهادتنامه‌های آقای گراس و آقای ام. لف گواهی شده که این هزینه‌ها تحمل شده است.

۳۶ - نماینده اوکو در رسیدگی شفاهی توضیح داد که در دسامبر ۱۹۷۸ اوکو پس از اینکه معلوم شد صنایع هواپیمایی قرارداد صادراتی را نقض کرده، شروع کرد تجهیزاتی را که صنایع هواپیمایی سفارش داده بود به مشتریان دیگر بفروشد تا خسارات وارده را کاهش داده و از آن طریق از میزان مطالبات خود از صنایع هواپیمایی بکاهد. طبق اظهار اوکو مبلغ /- ۷۹۶،۲۷۵ دلار آمریکا هزینه موجودی مواد در دست ساخت بوده که وی نتوانسته آنها را مجدداً به فروش رساند.

۳۷ - صنایع هواپیمایی می‌گوید که وی تعهدی ندارد که بابت موجودی مواد در دست ساخت وجهی بپردازد.

۳۸ - اوکو برای اثبات این ادعا فقط شهادت کارمندان خود را تسلیم کرده و هیچ مدرک مستندی که نشان دهد مبلغ مورد ادعا زیانهای واقعی غیرقابل کاهش وی به دنبال نقض قرارداد از طرف صنایع هواپیمایی بوده، ارائه نداده است. هیچ مبنای مستندی به دیوان ارائه نشده است تا دیوان بتواند بر آورد معقولی از خسارات کند. بنابراین، دیوان بدون اخذ تصمیم درباره اینکه آیا اوکو در صورت اثبات زیانهایش حق وصول آنها را می‌داشت یا نه، این قسمت از ادعا را به لحاظ فقد دلیل رد می‌کند.

ب) هزینه‌های انبارداری

۳۹ - اوکو بازپرداخت هزینه‌های انبارداری به مبلغ /- ۷۱،۲۴۲ دلار آمریکا را که تا نیم تیرماه ۱۳۶۴ [۳۰ ژوئن ۱۹۸۵] متحمل گردیده است، مطالبه می‌کند. اوکو در جلسه استماع اظهار داشت که ادعای وی بابت هزینه‌های انبارداری تا ۱۲ شهریورماه ۱۳۶۵ [سوم سپتامبر ۱۹۸۶] به /- ۸۴،۹۶۰ دلار آمریکا رسیده بود.

۴۰ - اوکو به عنوان مدرک این هزینه‌های انبارداری به شهادتنامه آقای گراس استناد می‌کند. وی علاوه بر اظهار اینکه این هزینه‌ها قابل پرداخت و مورد بدهی بوده، می‌گوید که این هزینه‌ها مربوط به انبارداری موجودی مواد در دست ساخت بود که "نرخ آن برای ۳۰۰۰ پای مربع فضای مورد نیاز از قرار پای مربعی ۵/۵ دلار آمریکا در ۱۹۷۹ به ۶،۷۵ دلار آمریکا در ۱۹۸۴ افزایش یافت."

۴۱ - طبق اظهار اوکو، این خسارات به عمل صنایع هواپیمایی در نقض قرارداد صادراتی قابل انتساب است. اوکو ادعا می‌کند که پس از آنکه وی اجرای قرارداد را به علت قصور صنایع هواپیمایی در پرداخت مطالبات وی به حالت تعلیق درآورد، مجبور شد وسایلی را که در غیر آنصورت برای صنایع هواپیمایی می‌فرستاد، در انبار نگاهدارد.

اوکو در جلسه استماع بطور مشخص تری توضیح داد که این هزینه‌های انبارداری مربوط به موجودی مواد در دست ساخت بود که وی نتوانسته آنها را به مشتریان دیگر بفروشد (رجوع شود به بند ۳۶ فوق). طبق اظهار اوکو، نرخهایی که هزینه‌های انبارداری بر ماخذ آنها محاسبه شده در دفترچه حاوی قیمت‌ها که برای تمام مشتریان اوکو از جمله صنایع هواپیمایی ارسال گردیده، چاپ شده است.

۴۲ - تنها دفاع مشخص صنایع هواپیمایی، دفاعی است که بر ماده ۸ موافقتنامه پاریس مبتنی است که طبق آن: "اوکو موافقت می‌کند که به موجب هیچیک از قراردادهای وجهی اعم از هزینه بهره، انبارداری، لغو سفارشات ... از صنایع هواپیمایی ایران مطالبه نکند." به نظر دیوان این دفاع معتبر نیست زیرا همانطور که قبلاً خاطر نشان گردیده، طرفین هرگز موافقتنامه پاریس را به مرحله اجرا نگذاشتند و این موافقتنامه اکنون به هیچوجه الزام آور نمی‌باشد.

۴۳ - اما اطلاعاتی که اوکو ارائه داده مبنای کافی به دست نمی‌دهد که دیوان بتواند تحمل هزینه‌های انبارداری به میزان مورد ادعا را تعیین، یا آنها را برآورد کند. بدینترتیب، بدون پرداختن به اینکه آیا ادعای اوکو بابت هزینه‌های انبارداری مبنای حقوقی داشته یا نه و اینکه آیا دیوان نسبت به هزینه‌های انبارداری که بعد از ۲۹ دیماه ۱۳۵۹ [۱۹ ژانویه ۱۹۸۱] انجام شده، صلاحیت دارد یا نه، دیوان بر این نظر است که هیچ مدرکی در مورد هزینه‌های متحمل در سوابق وجود ندارد. در نتیجه، دیوان این قسمت از ادعا را رد می‌کند.

ج (هزینه‌های فسخ فروشنده

۴۴ - اوکو مبلغ /- ۱۳۵،۷۶۲ دلار امریکا بابت هزینه‌های فسخ فروشنده مطالبه می‌کند.

اوکو ادعا می‌کند که وی این هزینه‌ها را موقعی متحمل گردید، که قراردادهای خود با فروشندگان و پیمانکاران فرعی را بعد از توقف کارهای مربوط به قرارداد صادراتی فسخ نمود.

۴۵ - اوکو شهادتنامه‌های آقای گراس و آقای لف را به عنوان مدرک تحمل این هزینه‌ها تسلیم نموده است. نامبردگان شهادت داده اند که اوکو بعد از تعلیق قرارداد صادراتی این هزینه‌ها را متحمل گردید. اوکو اظهار می‌دارد که در جریان عادی معاملات، در صورت لغو قرارداد، وی "هزینه‌هایی را که فروشندگان متحمل می‌شدند، به علاوه میزان معقولی سود" به آنها پرداخت می‌کرد.

۴۶ - صنایع هواپیمایی می‌گوید که وی تعهدی برای پرداخت این هزینه‌ها ندارد.

۴۷ - اوکو غیر از شهادتنامه‌های کارمندان که طبق آنها اوکو این هزینه‌ها را متحمل گردیده، مدرک دیگری برای اثبات ادعای خود ارائه نداده است. دیوان بر این نظر است که اوکو از عهده اثبات اینکه هزینه‌های مورد ادعا را متحمل گردیده، برنیامده است. از اینرو، دیوان بدون بررسی موضوع استحقاق قراردادی یا قانونی اوکو نسبت به اینگونه هزینه‌ها، ادعا را به لحاظ فقد دلیل رد می‌کند.

۳ - ادعای مربوط به ضمانتنامه بانکی

۴۸ - طبق بند (و) ماده ۳ قرارداد صادراتی برای تضمین مبالغی که صنایع هواپیمایی در مواقع صدور سفارش‌های خرید پیش پرداخت می‌کرد، ضمانتنامه‌های بانکی به نفع صنایع هواپیمایی صادر می‌گردید تا اجرای تعهدات قراردادی اوکو تضمین شود. این ضمانتنامه‌های بانکی به نوبه خود با اعتبارات اسنادی اتکایی صادره از طرف اوکو

تضمین می‌گردید.

۴۹ - موضوع مورد اختلاف مطالبه وجه یکی از ضمانتنامه‌ها توسط صنایع هواپیمایی است. در اول بهمن ماه ۱۳۵۶ [۲۱ ژانویه ۱۹۷۸] اوکو در ارتباط با سفارش خرید شماره ۰۴۴۱۳ ضمانتنامه شماره ۷۸/۷ را تهیه کرد. این ضمانتنامه با اعتبار اسنادی اتکایی شماره ۱۵۵۶۲۶ صادره منیوفکچرز هانور تراست کامپنی آو نیویورک تضمین شده بود. ضمانتنامه شماره ۷۸/۷ بدو "به مبلغ ۳,۸۰۷,۷۰۵/- دلار آمریکا بود. طبق موافقتنامه پاریس "صنایع هواپیمایی" ملزم بود "از مبلغ ضمانتنامه بانکی شماره ۱۵۵۶۲۶ (۷۸/۷) ۱,۱۷۹,۰۳۵/- دلار آمریکا کم کند." موافقتنامه پاریس همچنین صنایع هواپیمایی را متعهد می‌کرد که "تا رفع موانع موجود برای حمل لوازم صنایع هواپیمایی به ایران، ضمانتنامه را برای پرداخت ارائه نکند."

۵۰ - همانطور که توافق شده بود مبلغ ضمانتنامه شماره ۷۸/۷ در ۳۱ خردادماه ۱۳۵۹ [۲۱ ژوئن ۱۹۸۰] به ۲,۶۲۸,۶۷۰/- دلار آمریکا کاهش یافت. ولی، صنایع هواپیمایی، علیرغم مفاد موافقتنامه پاریس در ۳۰ آذرماه ۱۳۶۰ [۲۱ دسامبر ۱۹۸۱] وجه ضمانتنامه بانکی را مطالبه کرد. بانک صادر کننده ضمانتنامه طی تلکس مورخ ۱۳ دیماه ۱۳۶۰ [سوم ژانویه ۱۹۸۲] تقاضای مشابهی برای مطالبه وجه اعتبار اسنادی اتکایی به منیوفکچرز هانور (تراست کامپنی) تسلیم کرد. پیرو این تقاضا اوکو طبق مقررات وزارت خزانه‌داری ایالات متحده حساب مسدودی بوجود آورد.

۵۱ - اوکو ادعا می‌کند که مطالبه وجه ضمانتنامه بانکی از ناحیه صنایع هواپیمایی در حکم تخلف صنایع هواپیمایی از تعهدات قراردادی خود می‌باشد و غرامت زبانی را که در نتیجه این مطالبه ناحق صنایع هواپیمایی وارد شده، مطالبه می‌کند.

۵۲ - صنایع هواپیمایی منکر مطالبه وجه ضمانتنامه بانکی نیست ولی اظهار می‌دارد که قصور اوکو در انجام تعهداتی که به موجب موافقتنامه پاریس داشته به وی حق می‌داد که وجه ضمانتنامه را مطالبه کند.

۵۳ - دیوان ملاحظه می‌کند که مطالبه وجه این ضمانتنامه بعد از ۲۹ دیماه ۱۳۵۹ [۱۹] ژانویه ۱۹۸۱] یعنی تاریخ اجرای بیانیه حل و فصل دعاوی به عمل آمده است. بنابراین دیوان خود را نسبت به این ادعا صالح ندانسته و از آن جهت آن را رد می‌کند. رجوع شود به بند ۷۱ حکم شماره ۳-۱۵۹-۲۳۶ مورخ ۲۷ خردادماه ۱۳۶۵ [۱۷ ژوئن ۱۹۸۶] صادره در پرونده فورد ارواسپیس اند کامیونیکیشنز کورپوریشن و نیروی هوایی جمهوری اسلامی ایران که در 11 Iran-U.S. C.T.R. 184 نیز چاپ شده است.

۴ - ادعای متقابل صنایع هواپیمایی

۵۴ - صنایع هواپیمایی ادعای متقابلی به مبلغ /-۱۲،۷۴۶،۳۳۷ دلار آمریکا که حسب ادعا موعد پرداخت آن در دسامبر ۱۹۷۸ بود، به اضافه بهره متعلقه برای اعاده مانده مبالغ پیش پرداخت شده به خواهان، اقامه کرده است. بند (و) ماده ۳ قرارداد صادراتی صنایع هواپیمایی را ملزم می‌کرد هنگام دادن سفارش خریدی به ارزش بیش از یک میلیون دلار آمریکا، ۲۵٪ آن را به صورت پیش پرداخت تادیه کند و اوکو با صدور یک ضمانتنامه بانکی این پیش پرداخت را تضمین نماید. قرار بود مبلغ صورتحسابهای صادره بابت بهای محصولات فروخته شده به صنایع هواپیمایی به همان نسبت کاهش داده شده و بدان طریق این پیش پرداختها تصفیه شود.

۵۵ - اوکو انکار نمی‌کند که مبالغی به صورت پیش پرداخت دریافت کرده و مقداری از آنها

تصفیه نشده است. تنها موضوع مورد اختلاف مربوط است به: (۱) اینکه آیا اوکو حق دارد اینگونه پیش پرداخت ها را با حسابهای دریافتی خود پایاپای کند یا خیر و (۲) و مانده این پیش پرداختها چقدر است.

۵۶ - در مورد موضوع اول دیوان بر این نظر است که در مورد پایاپای کردن حق مسلمی وجود دارد. طرفین خود پذیرفته اند که اوکو حق دارد حسابهای دریافتی خود را با این پیش پرداختها پایاپای کند. آنها در موافقتنامه پاریس توافق کردند که اوکو وجه کلیه صورتحسابهای پذیرفته شده^۶ تادیه نشده را از محل پیش پرداختهایی که قبلاً به اوکو داده شده، برداشت نماید. علاوه بر آن، در رسیدگی حاضر اوکو اعتراف کرد که "آماده است مانده سپرده‌های پیش پرداختی را با کل مطالبات خود پایاپای کند".

۵۷ - صنایع هواپیمایی اظهار می‌دازد که مانده پیش پرداختها کلاً "۱۲،۷۴۶،۳۳۷/ـ دلار امریکا است و (بند ۱) موافقتنامه پاریس را به عنوان مدرک می‌آورد که در آن طرفین توافق کردند که "در حال حاضر، مانده اینگونه پیش پرداختها بالغ بر ۱۲،۷۴۶،۳۳۷/ـ دلار امریکا است. (خط تاکید اضافه شده است). صنایع هواپیمایی خواستار است که این مبلغ به وی مسترد شود. ولی خواهان ادعا می‌کند که این رقم اشتباه است و مانده پیش پرداختها جمعا "فقط ۱۱،۶۷۸،۱۴۵/ـ دلار امریکا است. اوکو استدلال می‌کند که طرفین در جلسه وین درباره این مبلغ توافق کردند، و شهادتنامه آقای لف را به عنوان مدرک این توافق تسلیم کرده که در آن تأیید شده که سند تسلیمی خواهان نمایانگر توافقی است که در آن جلسه حاصل شده است. ولی تصدیق گردیده که گرچه این سند به نمایندگان طرفین تسلیم شده اما به امضای آنها نرسیده است. بنابراین، نمی‌توان آن را به عنوان یک توافق یا مدرکی برای آن محسوب نمود.

۵۸ - دیوان موافقتنامه پاریس را سند مثبتی بدهیهای طرفین شناخته است. نظر به اینکه هیچ

مدرك مستندی برای اثبات این ادعا که طرفین بعداً" در مورد مبلغ دیگری توافق کردند، وجود ندارد، لذا دیوان نتیجه می‌گیرد که صنایع هواپیمایی حق دارد مبلغ مذکور در این موافقتنامه را با مبالغی که دیوان خواهان را طلبکار دانسته یعنی مبلغ ۱۰،۱۱۷،۶۶۷/۰۵ دلار امریکا پایاپای کند. در نتیجه صنایع هواپیمایی به طور خالص مبلغ ۲،۶۲۸،۶۶۹/۹۷ دلار امریکا طلبکار می‌شود. ولی از این مبلغ برای تصفیه ادعاها یا عملیات تمهاتری دیگری که ممکن است طرفین به آنها استحقاق پیدا کنند، استفاده خواهد شد. (رجوع شود به بند ۸۶).

ب - قرارداد بازدید و تعمیر موتور

۵۹ - اوکو و صنایع هواپیمایی در سوم خردادماه ۱۳۵۵ [۲۴ مه ۱۹۷۶] قراردادی برای بازدید و تعمیر موتور ("قرارداد تعمیر") منعقد و طی آن اوکو موافقت کرد که تعمیرات و اصلاحات و خدمات مختلف نگاهداری لوازم و قطعات یدکی و اجزای موتور هواپیماهای متعلق به صنایع هواپیمایی را انجام دهد.

۶۰ - اوکو اظهار می‌دارد که صنایع هواپیمایی صورتحسابهایی را که طبق قرارداد تعمیر صادر شده و جمعا" بالغ بر -/۳،۶۸۰،۳۹۹ دلار امریکا می‌باشند، نپرداخته است. اوکو جمعا" مبلغ -/۵،۵۹۰،۶۰۹ دلار امریکا نیز به عنوان خسارات جنبی مطالبه می‌کند.

۱ - ادعای حسابهای دریافتنی

۶۱ - ادعای حاضر مرکب از دو جزء است. اوکو مبلغ -/۲،۴۳۴،۹۹۲ دلار امریکا بابت "حسابهای دریافتنی صورتحساب شده" کارهای تعمیری که حسب ادعا طی مدت اجرای

قرارداد تکمیل شده و مبلغ ۱،۲۴۵،۴۰۷ دلار آمریکا بابت "حسابهای دریافتنی صورتحساب نشده" که آن را "هزینه و سود کارهای بازدید و تعمیراتی که تکمیل گردیده ولی در موقع توقف کلیه کارهای مربوط به ایران حمل یا صورتحساب نشده" می خواند، مطالبه می کند.

۶۲ - صنایع هواپیمایی طبق ماده ۱۰ قرارداد تعمیر ملزم بود ظرف ۳۰ روز پس از دریافت صورتحساب، مخارج کارهای انجام شده را بپردازد. در این مورد انجام هیچگونه پیش پرداختی پیش بینی نشده بود.

۶۳ - اوکو اظهار می دارد که در اجرای قرارداد تعمیر، وی طبق سفارشات واصله از صنایع هواپیمایی که در آنها لوازمی که می بایستی تعمیر شود و نوع خدمات لازم ذکر می شد، کارهای تعمیراتی را انجام می داد. اوکو ادعا می کند که کلیه تعهداتی را که وی طبق قرارداد تعمیر داشته، انجام داده و کلیه لوازم تعمیر یا سرویس شده را به استثنای بعضی لوازم که ارسال آنها طبق دستورهای اجرایی رئیس جمهور آمریکا منع شده بود، برگردانده است.

۶۴ - اوکو همانطور که در مورد ادعاهای صورتحسابهای موضوع قرارداد صادراتی عمل کرده، دفتر کل حسابهای دریافتنی را به عنوان مدرک "مبالغ صورتحساب شده"، به مبلغ ۲،۴۳۴،۹۹۲/- دلار آمریکا بابت صورتحسابهای ارسالی به صنایع هواپیمایی، تسلیم کرده است. اوکو شهادتنامه حسابدار مستقلی را که گواهی کرده مبالغ مندرج در دفتر کل مطابق با صورتحسابهای کارها و خدمات انجام شده و لوازم حمل شده برای صنایع هواپیمایی است، تسلیم نموده است. اوکو به عنوان مدرک دیگر حاکی از قبول قسمتی از مبالغ حسابهای دریافتنی "صورتحساب شده" توسط صنایع هواپیمایی، به موافقتنامه پاریس استناد و همچنین به عنوان دلیل اینکه صنایع هواپیمایی خود را نسبت به تمامی

مبلغ /- ۲،۴۳۴،۹۹۲ دلار آمریکا مدیون می‌داند به جلسه وین اشاره می‌کند.

۶۵ - صنایع هواپیمایی به اینکه اوکو کپی صورتحسابها را به دیوان تسلیم نکرده، معترض است. وی همچنین ادعا می‌کند که در صورتحسابهایی که اوکو به نامبرده داده نوع تعمیرات انجام شده را آنطور که قرارداد تعمیر مقرر داشته، مشخص نکرده است. صنایع هواپیمایی همچنین اظهار می‌دارد که اوکو با پس نفرستادن بعضی لوازم ظرف مهلت قراردادی، قرارداد را نقض نموده و بعد از ۲۳ آبانماه ۱۳۵۸ [۱۴ نوامبر ۱۹۷۹] همانطور که اوکو اعتراف کرده، دیگر چیزی برای وی نفرستاده است. صنایع هواپیمایی نتیجه می‌گیرد که در چنین شرایطی اوکو حق ندارد وجهی دریافت کند.

۶۶ - دیوان ملاحظه می‌کند که اوکو مانند ادعای موضوع قرارداد صادراتی، در درجه اول به شهادتنامه‌های کارمندان خود و حسابدار مستقل استناد می‌کند و هیچ سفارش خرید، بارنامه، تقاضای کتبی پرداخت یا مدرک مستند دیگری ارائه نداده است. دیوان، همانطور که در مورد ادعای اول نظر داد، نمی‌تواند ادعای اوکو را صرفاً براساس یک شهادتنامه و یک لیست صورتحساب بپذیرد، ولواینکه وجود صورتحسابها توسط یک حسابرسی مستقل هم گواهی شده باشد. از طرف دیگر، همانطور که دیوان قبلاً نظر داده، موافقتنامه پاریس دلیل مثبت‌ای است بر اینکه صنایع هواپیمایی بدهی خود بابت صورتحسابهای صادره به موجب هر دو قرارداد صادرات و تعمیر به مبلغ ۱۰،۱۱۷،۶۶۷/۰۵ دلار آمریکا را پذیرفته است.

۶۷ - گرچه دیوان نمی‌تواند مبلغ مورد اعتراف را بطور دقیق به صورتحساب یا قرارداد خاصی اختصاص دهد، معیناً، نتیجه می‌گیرد که اوکو حق دارد بابت صورتحسابهای تادیه نشده موضوع دو قرارداد، کلاً مبلغ ۱۰،۱۱۷،۶۶۷/۰۵ دلار آمریکا دریافت کند.

۶۸ - اوکو همچنین می‌خواهد مبلغ ۱،۲۴۵،۴۰۶/۷۴ دلار آمریکا بابت حسابهای دریافتنی "صورتحساب نشده" وصول کند. طبق اظهار اوکو کارهای تعمیر طبق پروفورماهایی که وی حسب ادعا به صنایع هواپیمایی تسلیم کرده، انجام شده بود. اوکو پروفورما یا هیچ مدرک مستند دیگری تسلیم نکرده است. صنایع هواپیمایی در مورد این ادعا یک دفاع کلی ارائه داده است.

۶۹ - بند ۳ موافقتنامه پاریس مقرر می‌دارد که "ارزش پروفورماهای بابت کارهای مربوط به اقلام (متعلق به صنایع هواپیمایی) به مبلغ ۱،۲۴۵،۴۰۶/۷۴ دلار آمریکا نیز به همین نحو از مانده پیش پرداختها کسر خواهد شد." نظر به یافته قبلی دیوان در مورد ارزش اثباتی تصدیق مبالغ پرداخت نشده در موافقتنامه پاریس، دیوان نتیجه می‌گیرد که صنایع هواپیمایی متعهد است بابت حسابهای دریافتنی "صورتحساب نشده" مبلغ ۱،۲۴۵،۴۰۶/۷۴ دلار آمریکا به اوکو بپردازد.

۲ - ادعای خسارات جنبی

۷۰ - اوکو علاوه بر ادعای حسابهای دریافتنی، ادعا می‌کند که فسخ قرارداد تعمیر، خسارات جنبی به صورت هزینه‌های تعمیر اقلام (متعلق به صنایع هواپیمایی) و انبارداری ایجاد کرده است.

الف) هزینه‌های تعمیر اقلام (متعلق به صنایع هواپیمایی)

۷۱ - اوکو مبلغ ۷۶۴،۰۵۹/- دلار آمریکا بابت هزینه‌های اقلام موجودی مطالبه کرده که وی آنها را به عنوان "هزینه‌های محتمله اوکو لایکومینگ بابت بازدید و تعمیر موتورهای متعلق به ایران، تعمیر موتورهایی که در موقع توقف کارها تکمیل نشده و

شامل هزینه مواد، نیروی کار و مخارج بالاسری و همچنین سود می‌شد" تعریف کرده است. اوکو به عنوان مدرک انجام این هزینه‌ها به شهادتنامه آقای گراس استناد می‌کند.

۷۲ - صنایع هواپیمایی خود را متعهد پرداخت وجهی بابت این ادعا نمی‌داند.

۷۳ - در سوابق، سندی که دیوان را در مورد مبنای احتساب هزینه‌های مورد ادعا قانع کند، وجود ندارد. صرف اظهار اینکه این هزینه‌ها تحمل شده مبنای کافی برای صدور حکمی به مبلغ مطالبه شده محسوب نمی‌شود. بنابراین، ادعا به لحاظ فقد دلیل رد می‌شود. بنابراین، لزومی ندارد که دیوان این موضوع را که آیا پرداخت چنین هزینه‌هایی در قرارداد تعمیر پیش بینی شده یا خیر، بررسی نماید.

ب - هزینه‌های انبارداری

۷۴ - اوکو بدواً برای سی دستگاه موتور که طبق قرارداد تعمیر برای تعمیر ارسال شده بود، مبلغ ۵،۲۶۵،۰۰۰ دلار آمریکا هزینه انبارداری تا نهم تیرماه ۱۳۶۴ [۳۰ ژوئن ۱۹۸۵] مطالبه کرده بود. در جلسه استماع نماینده اوکو اظهار داشت که در حقیقت اوکو فقط بیست و سه دستگاه موتور متعلق به صنایع هواپیمایی را در انبار نگهداری کرده و هفت موتور دیگر متعلق به ارتش ایالات متحده بوده که به ایالات متحده مسترد شده است. اوکو بر این اساس ادعای خود را اصلاح کرده و اظهار داشت که هزینه‌های انبارداری بیست و سه دستگاه موتور متعلق به صنایع هواپیمایی تا دهم شهریورماه ۱۳۶۵ [اول سپتامبر ۱۹۸۶] بالغ بر ۴،۸۲۶،۵۵۰/- دلار آمریکا می‌شود. نامبرده توضیح داد که هزینه‌های انبارداری مورد ادعا شامل دستمزد کارگران و هزینه‌های بالاسری مربوط به مراقبت و نگهداری موتورها می‌شود. اوکو اظهار

می‌دارد که هزینه‌های انبارداری به نرخ روزانه ۷۵ دلار آمریکا برای هر موتور با استفاده از کتابچه فهرست قیمت‌ها که حسب ادعا همه ساله بین مشتریان اوکو از جمله صنایع هواپیمایی توزیع می‌گردیده، محاسبه شده است.

۷۵ - صنایع هواپیمایی خود را برای پرداخت هزینه‌های انبارداری متعهد نمی‌داند. ولی از ادعای متقابل صنایع هواپیمایی که تلویحا "حاکمی از درخواست استرداد لوازم است، چنین برمی‌آید که موتورهای صنایع هواپیمایی عملا" در انبارهای اوکو نگهداری می‌شده است.

۷۶ - دیوان هیچ مدرکی در مورد نرخ هزینه‌های انبارداری که از اوکو گرفته شده، ندیده و نمی‌تواند معقول یا نامعقول بودن هزینه‌های انبارداری مورد درخواست برای خدمات ارائه شده را ارزیابی نماید. بنابراین، دیوان بر این نظر است که اوکو مدرکی دال بر صحت محاسبه هزینه‌های انبارداری در تائید ادعای خود ارائه نداده و از این رو بدون آنکه به موضوعات مندرج در بند ۴۳ فوق پردازد، ادعای مربوط به هزینه‌های انبارداری را به لحاظ فقد دلیل رد می‌کند.

۳ - ادعای متقابل صنایع هواپیمایی

۷۷ - صنایع هواپیمایی متقابلا" (۱) استرداد لوازمی را که اوکو نگهداشته، (۲) خسارات ناشی از تاخیر در استرداد قطعات به مبلغ ۱۰ میلیون دلار آمریکا که بعدا" به ۳۰ میلیون دلار آمریکا افزایش یافت و (۳) ۱۰ میلیون دلار آمریکا بابت نقض قرارداد مطالبه کرده است.

۷۸ - صنایع هواپیمایی اظهار می‌دارد که اوکو قطعات را که باید طبق بند ۱ ماده ۵

قرارداد مسترد می‌کند، برگردانده و بدینترتیب قرارداد را نقض نموده است. ماده مزبور در مورد اعاده لوازم به ایران مقرر می‌دارد که:

... باید بصورت فوب به فرودگاه مهرآباد، تهران، ایران و به نشانی زیر یا هر نشانی دیگری که صنایع هواپیمایی طبق دستورهای مندرج در سفارش خرید می‌دهد به صنایع هواپیمایی ایران، فرودگاه مهرآباد تهران، ایران حمل شود.

۷۹ - اوکو استدلال می‌کند که از حمل قطعات معذور بوده است، زیرا مقررات دولتی منتشره از طرف دولت ایالات متحده که آشکارا عاملی خارج از کنترل او بود، وی را از این اقدام منع می‌کرده است. نامبرده به بند ۳ ماده هشت قرارداد که علاوه بر مطالب دیگر به شرح زیر می‌باشد، استناد می‌کند:

... شرکت (اوکو) در قبال هیچگونه تاخیر، گم شدن یا خسارت ناشی از عللی که از کنترل آن خارج است، از جمله ... درخواست هر دولتی که قدرت را در دست دارد، یا هر اداره یا سازمان دولتی که بر حسب ظاهر تحت قدرت چنین دولتی عمل می‌کند ... یا مداخله مقامات دولتی ... مسئولیت ندارد.

طرفین به پیروی از این ماده در موافقتنامه پاریس تلویحا "پذیرفتند که مقررات ایالات متحده مانع از آن شده که اوکو لوازم را ارسال کند، و موافقت کردند که اوکو "لوازم تعمیر شده را به محض برطرف شدن موانع فعلی به تهران حمل کند." (تاکید اضافه شده است). به علاوه، یکی از شرایط عمده موافقتنامه پاریس مربوط به صدور تضمین کلی توسط اوکو است که طبق آن به "صنایع هواپیمایی اطمینان داده شده که به محض آنکه موانع فعلی برای حمل لوازم متعلق به صنایع هواپیمایی به خارج از ایالات متحده مرتفع گردید اوکو برای حمل کلیه لوازم تعمیر شده متعلق به صنایع هواپیمایی اقدام خواهد کرد ...". (تاکید اضافه شد). مکاتبات بعدی طرفین موید این است که محدودیتهایی که دولت ایالات متحده وضع کرد، مانع برگرداندن این قطعات شده است.

بدینترتیب اوکو طی تلکس مورخ ۱۲ تیرماه ۱۳۵۹ [سوم ژوئیه ۱۹۸۰] به صنایع هواپیمایی اطلاع داد که "دولت ما را از اجرای مفاد موافقتنامه منع کرده است." علاوه بر آن، به دیوان اطلاع داده شده که محدودیت های صادراتی اقلام حائز اهمیت نظامی به ایران قبل از ۲۹ دیماه ۱۳۵۹ [۱۹ ژانویه ۱۹۸۱] برطرف نشده بود و تا تاریخ صدور حکم حاضر هم برقرار است.

۸۰ - در چنین شرایطی دیوان معتقد است که اوکو از تعهدی که در مورد ارسال قطعات برای صنایع هواپیمایی داشته، معاف بوده و بنابراین ادعاهای خسارت رد می شود.

۸۱ - اما این نتیجه گیری تکلیف ادعای اعاده قطعات متعلق به صنایع هواپیمایی را بطور کامل روشن نمی کند. هر چند که اوکو به دلایل مذکور در فوق، کماکان از ارسال این قطعات به ایران ممنوع است، ادعای مالکیت آنها را نداشته و نسبت به این مطلب که در قرارداد در مورد اعاده اینگونه قطعات یک تعهد اساسی بر دوش وی گذاشته شده، معترض نیست. بنابراین هرگاه صنایع هواپیمایی درخواست پس فرستادن آنها را کند اوکو حق ندارد لوازم مزبور را نگهدارد، ولی در عین حال اگر وی به علی خارج از کنترل خود از ارسال آنها به ایران طبق مفاد بند ۱ ماده ۵ قرارداد ممنوع است نمی توان وی را ملزم ساخت که آن لوازم را به مدتی نامعلوم در انبار نگهدارد.

۸۲ - دیوان ملاحظه می کند که ماده اخیرالذکر مقرر داشته که لوازم مورد بحث بصورت فوب به آدرس مشخصی در تهران "یا هر نشانی دیگری" که صنایع هواپیمایی در سفارش خرید داده باشد، فرستاده خواهد شد. این امر مسلماً مانع از آن نیست که اگر علی خارج از کنترل آنها اجرای قرارداد اصلی را غیرممکن سازد، طرفین بعداً توافق کنند که لوازم به مقصد دیگری حمل یا حتی فروخته شود.

۸۳ - دیوان به منظور یافتن یک راه حل عملی برای این مسئله، از طرفین دعوت می‌کند که به منظور حصول توافق در مورد موجودی دقیق قطعات متعلق به صنایع هواپیمایی که اوکو نگهداشته، یعنی موضوعی که مورد اختلاف بوده و در جریان رسیدگی روشن نشده، با یکدیگر ملاقات و درباره طرق و وسایل تحویل این قطعات به صنایع هواپیمایی یا تعیین تکلیف آنها به طرق دیگری با هم مذاکره کنند.

۸۴ - طرفین از جمله می‌توانند راجع به امکان برگرداندن قطعات مورد بحث به صنایع هواپیمایی بصورت فوب به انبار اوکو، در هر مقصدی در ایالات متحده که صنایع هواپیمایی تعیین کند، تحقیق نمایند. رجوع شود به صفحات ۱۳ و ۱۴ حکم شماره ۱-۷۶۹-۲۴۹ مورخ سوم شهریورماه ۱۳۶۵ [۲۵ اوت ۱۹۸۶] صادره در پرونده لیتون سیستمز، اینکوریوریتد و جمهوری اسلامی ایران، قرار موقت شماره ۳-۳۸۲-۴۶ مورخ سوم اسفندماه ۱۳۶۳ [۲۲ فوریه ۱۹۸۵] صادره در پرونده بهرینگ اینترنشنال اینکوریوریتد و جمهوری اسلامی ایران که در 44 Iran-U.S. C.T.R. 8 نیز چاپ شده است. امکان دیگر این است که به اوکو اجازه داده شود که قطعات مزبور را فروخته و عواید حاصله را به صنایع هواپیمایی منتقل کند.

۸۵ - در صورتیکه طرفین نتوانند به توافق رسند، می‌توانند حداکثر تا ۱۳ آبان ۱۳۶۷ [چهارم نوامبر ۱۹۸۸] مشترکا یا منفردا از دیوان درخواست کنند تا درباره موضوعاتی که طرفین حل و فصل نکرده‌اند، تصمیم گیرد.

ج - تهاتر

۸۶ - پس از تهاتر مبلغ حکم صادره به نفع اوکو بابت حسابهای دریافتنی به موجب دو قرارداد (صادراتی و تعمیر)، یعنی ۱۰،۱۱۷،۶۶۷/۰۵ دلار آمریکا با مبلغ حکم صادره

به نفع صنایع هواپیمایی بابت ادعای متقابل وی که از قرارداد صادراتی ناشی شده، دیوان نظر داد که صنایع هواپیمایی حق دارد مبلغ ۲،۶۲۸،۶۶۹/۹۵ دلار آمریکا دریافت نماید (رجوع شود به بند ۵۸ فوق). این مبلغ باید با مبلغی که در رابطه با قرارداد تعمیر، یعنی مبلغ ۱،۲۴۵،۴۰۶/۷۴ دلار آمریکا که به نفع اوکو حکم داده شده، تهاتر شود (رجوع شود به بند ۶۹ فوق). در نتیجه این تهاتر مبلغ ۱،۳۸۳،۲۶۳/۲۱ دلار آمریکا بطور خالص برای صنایع هواپیمایی باقی می ماند.

چهارم - ادعاها و ادعاهای متقابل مربوط به شرکت پشٹیانی و نوسازی

هلیکوپترهای ایران (پنها)

۸۷ - ادعای اوکو علیه شرکت پشٹیانی و نوسازی هلیکوپترهای ایران از چهار قرارداد جداگانه ناشی می شود. اوکو و پنها در پنجم تیرماه ۱۳۵۶ [۲۶ ژوئن ۱۹۷۷] سه قرارداد عمدتاً یکنواخت به شماره های C7BHMC1157 ("۱۱۵۷") و C7BHMC1158 ("۱۱۵۸") و C7BHM1159 ("۱۱۵۹") به منظور تحویل قطعات یدکی و تامین خدمات فنی برای تعدادی موتور هواپیما که قبلاً اوکو به پنها تحویل داده بود، منعقد کردند. بعداً، طرفین در ۳۰ آبان ماه ۱۳۵۶ [۲۱ نوامبر ۱۹۷۷] "قرارداد اصلی سفارش" را امضاء کردند که حاوی شرایط و مقررات سفارش و تهیه لوازم و انجام خدمات فنی پشٹیانی توسط اوکو برای هواپیماهایی بود که وی قبلاً به پنها تحویل داده بود. قرارداد اصلی سفارش حاکی است که منظور از آن این بود قرارداد مزبور "جایگزین شرایط و مقررات سفارش های تحویل" همان نوع موتورهایی گردد که موضوع سه قرارداد قبلی بوده است.

الف - ادعای حسابهای دریافتنی

۸۸ - اوکو مبلغ /- ۱،۱۱۲،۴۹۴ دلار امریکا بابت حسابهای دریافتنی و مبلغ /- ۶۳۴،۲۸۱ دلار امریکا به عنوان خسارات جنبی بابت هزینه‌های موجودی مواد در دست ساخت، هزینه‌های فسخ برای فروشنده و هزینه‌های انبارداری تا دهم شهریورماه ۱۳۶۵ [اول سپتامبر ۱۹۸۶] مطالبه می‌کند.

۱ - قراردادهای شماره ۱۱۵۷ ، ۱۱۵۸ و ۱۱۵۹

۸۹ - اوکو اظهار می‌دارد که پنها طبق قراردادهای ۱۱۵۷ ، ۱۱۵۸ و ۱۱۵۹ تعدادی سفارش تحویل به اوکو داد و اوکو قطعات و خدمات فنی مورد درخواست پنها را به موقع فراهم کرد. وی ادعا می‌کند که طبق مفاد قراردادهای صورت‌حسابی با اسناد موید برای پنها ارسال داشت ولی پنها تعدادی از آنها را که جمعا بالغ بر ۷۳۸،۸۴۳/۰۷ دلار امریکا می‌شود، نپرداخته است. اوکو معترف است که در نوامبر ۱۹۷۹ یعنی هنگامی که دولت ایالات متحده دستور انسداد انتقال داراییهای ایران را صادر کرد، وی از حمل پاره‌ای از اجناس ممنوع گردید.

۹۰ - اوکو به عنوان مدرک اظهاراتش کپی های دفاتر کل حسابهای دریافتنی خود را که با قراردادهای مرتبط است و همچنین سه شهادتنامه موید آنها را تسلیم کرده است. شهادتنامه حسابدار مستقل اوکو که به قید سوگند ادا شده، حاکی است که اوکو جزو سوابق خود برای هر قلم وارده در دفاتر کل صورت‌حسابی داشته است. آقای لف در شهادتنامه خود اظهار داشته که "اوکو همیشه قطعات یدکی و خدمات فنی پیش‌بینی شده در قراردادهای را به موقع تحویل می‌داد". "آقای گراس در شهادتنامه سوم گواهی داده است که پنها واقعا مبلغ مورد ادعا را به اوکو بدهکار است.

۹۱ - اوکو به عنوان مدارک دیگر به سند امضاء نشده‌ای که حسب ادعا در جلسه منعقد در وین در سپتامبر ۱۹۸۱ تهیه شده، استناد می‌کند. طبق اظهار اوکو، هرچند این سند نمی‌تواند به عنوان حساب نهایی مبالغ بدهی پنها محسوب گردد" ولی دلیل کافی بر این است که پنها صورتحسابهای اوکو به مبلغ ۱،۰۰۳،۶۰۵/۳۲ دلار امریکا را پذیرفته و تأیید کرده است.

۹۲ - پنها در پاسخ استدلال می‌کند که صورتحسابهایی که اوکو به وی تسلیم نموده، با اسناد صحیحی تأیید نشده است. طبق اظهار پنها مدارک می‌بایست شامل "صورتحسابهایی به گواهی اطاق بازرگانی محل، بارنامه، گواهی بازرس ۰۰۰ و گواهی مبداء" باشد. بنابراین پنها، اوکو گزارشهای ماهانه کامپیوتری را نیز که در ماده ۳ هر یک از قراردادهای پیش بینی شده، تسلیم نکرده و کالاها را به گونه‌ای که حسب ادعا در بند ب ماده ۳ قراردادها پیش بینی شده در تهران تحویل نداده است. پنها همچنین ادعا می‌کند که وی هرگز پیش نویس سندی را که در جلسه وین تهیه شده، قبول نکرده و آن سند مدرک معتبری برای یک موافقتنامه محسوب نمی‌شود. بالاخره، پنها اظهار می‌دارد که شهادتنامه‌هایی که اوکو برای اثبات ادعای خود تسلیم کرده، برای اثبات اینکه قطعات واقعا حمل شده، کافی نیست.

۹۳ - به دلایلی که در بندهای ۳۲ و ۳۳ فوق در ارتباط با قراردادهای منعقد با صنایع هواپیمایی ذکر شد، مدارک تسلیمی خواهان برای آنکه دیوان را متقاعد کند که اوکو استحقاق دریافت مبالغ مورد ادعا برای تحویل قطعات یدکی و خدمات فنی پیش بینی شده در قرارداد را دارد، کافی نیست. بنابراین، دیوان معتقد است که اوکو بار اثبات این ادعا را بر دوش نکشیده و لذا ادعا به لحاظ فقد دلیل رد می‌شود.

۹۴ - ولی، دیوان ملاحظه می‌کند که پنها در لایحه دفاعیه خود اظهار داشته که اوکو تا ۱۸

مهرماه ۱۳۵۷ [دهم اکتبر ۱۹۷۸] "به موجب قراردادهای وسایلی جمعا" به ارزش ۲،۲۴۱،۱۵۳/۴۳ دلار آمریکا تحویل داده است". پنها در تأیید این رقم (که به مراتب کمتر از رقم ۲،۸۳۱،۳۶۳/۴۱ دلاری است که خواهان ذکر کرده است) صورت خلاصه کلیه وسایل سفارش و حمل شده طبق سه قرارداد را که مربوط به آن موقع می‌باشد، تسلیم کرده است. پنها همچنین مدارکی تسلیم کرده که دیوان را قانع و ثابت می‌کند که پنها بابت مبلغ مذکور، ۱،۳۳۵،۵۰۸/۲۱ دلار آمریکا به صورت انتقال مستقیم وجوه و مبلغ ۵۰۴،۱۸۳/۹۴ دلار آمریکا به صورت برداشت از سپرده‌ها، یا جمعا" مبلغ ۱،۸۳۹،۶۹۲/۱۵ دلار آمریکا به اوکو پرداخته است. دیوان معتقد است که لوائح پنها در حکم اذعان به این امر است که اوکو در ۱۸ مهرماه ۱۳۵۷ [دهم اکتبر ۱۹۷۸] مبلغ ۴۰۱،۴۶۱/۲۸ دلار آمریکا بستانکار بوده است و بنابراین اوکو استحقاق دریافت این مبلغ را دارد. این مبلغ که بهره آن در حکم منظور خواهد گردید، در تاریخ صدور حکم با مطالبات پنها از اوکو تهاتر خواهد شد (رجوع شود به بند ۱۱۹ زیر).

۲ - سفارش خرید شماره C8YFSR5190

۹۵ - اوکو ادعا می‌کند که بابت خدماتی که طبق سفارش خرید شماره C8YFSR5190 ("سفارش خرید") انجام داده هنوز مبلغ ۲۹۰،۳۷۴/۵۵ دلار آمریکا پرداخت نشده است. اوکو این سفارش خرید را به عنوان سفارش مستقلی توصیف می‌کند که طبق قرارداد اصلی سفارش برای تامین خدمات شش نفر متخصص فنی تعمیر موتورهای هلیکوپتر داده شده است.

۹۶ - پنها قبول دارد که کار را سفارش داده و سفارش انجام شده است، ولی ایرادش این است که این سفارش خرید یک قرارداد جداگانه بوده که مشمول قرارداد اصلی سفارش نبوده و در دادخواست مورد ادعا قرار نگرفته است. ولی مشخصاً به صلاحیت دیوان

نسبت به این ادعا اعتراض نکرده و در واقع اقرار می‌کند که وی هنوز مبلغ ۱۸۴،۵۰۰/- دلار امریکا بابت کار انجام شده طبق سفارش خرید به اوکو بدهکار است.

۹۷ - اوکو به عنوان مدرک این ادعا، جز دفاتر کل حسابهای دریافتنی خود و شهادتنامه‌های موید آنها مدرک دیگری در تائید مبلغ مورد ادعای خود تسلیم نکرده است. بنابراین، دیوان نتیجه می‌گیرد که فقط مبلغ ۱۸۴،۵۰۰/- دلار امریکا که پنها به عنوان بدهی خود قبول کرده به اوکو قابل پرداخت است. این مبلغ، که بهره آن در حکم منظور خواهد گردید، در تاریخ صدور حکم با مطالبات پنها از اوکو تهاتر خواهد شد (رجوع شود به بند ۱۱۹ زیر).

۳ - سفارش های متفرقه به موجب قرارداد اصلی سفارش

۹۸ - اوکو مبلغ ۸۳،۲۷۶/۱۶ دلار امریکا بابت کاری که حسب ادعا طبق سفارش های متفرقه مربوط به قرارداد اصلی سفارش انجام شده، مطالبه می‌کند. اوکو دفاتر کل حسابهای دریافتنی و شهادتنامه‌های موید آنها را به عنوان دلیل ذیحق بودن خود نسبت به این مبلغ تسلیم کرده است. پنها در برابر این قسمت از ادعا دفاعی نکرده است.

۹۹ - موضوع مربوط به کفایت مدارکی است که اوکو برای اثبات اینکه خدمات انجام و صورتحسابهای آنها ارسال و متعاقب صورتحسابها تقاضای پرداخت شده، ارائه داده است. دیوان معتقد است که هیچ مدرک قاطعی حاکی از آنکه این مبلغ قابل پرداخت و مورد بدهی است وجود ندارد، بنابراین این ادعا را به لحاظ فقد دلیل رد می‌کند.

ب - ادعاهای مربوط به خسارات جنبی

۱۰۰ - اوکو علاوه بر ادعای خود بابت حسابهای دریافتنی، ادعاهایی بابت خسارات جنبی دارد که از سه قلم تشکیل می‌شوند و عبارتند از: موجودی مواد در دست ساخت، هزینه‌های فسخ فروشنده و هزینه‌های انبارداری.

۱ - موجودی مواد در دست ساخت

۱۰۱ - اوکو مبلغ /- ۵۶۶،۵۵۰ دلار امریکا بابت ارزش هزینه‌های متحمل برای مواد، نیروی کار، هزینه‌های بالاسری و سود مربوط به موجودی اقلامی که کار در مورد آنها در دست انجام ولی هنگام توقف کلیه کارهای مربوط به قراردادهای ایران ناتمام بوده، مطالبه می‌کند. اوکو اظهار می‌دارد که مبلغ مورد ادعا معادل ارزش موجودی مواد در دست ساخت بود که وی نتوانسته است آنها را به مشتریان دیگر بفروشد. اوکو به عنوان سند، شهادتنامه آقای کراس را که گواهی می‌دهد این هزینه‌ها تحمل شده، تسلیم کرده است.

۱۰۲ - پنها خود را متعهد به پرداخت وجهی بابت این ادعا نمی‌داند.

۱۰۳ - دیوان داوری ملاحظه می‌کند که مدارک کافی برای اثبات مبنای مطالبه که براساس آنها مبالغ این ادعا محاسبه گردیده، در پرونده وجود ندارد و نتیجه می‌گیرد که اوکو در مورد زیانهای متحمل مدارک کافی ارائه نداده است. براین اساس، این قسمت از ادعای اوکو رد می‌شود. باتوجه به این یافته، دیوان نیازی به احراز اینکه آیا اینگونه هزینه‌ها طبق قراردادها، قابل پرداخت بوده یا خیر، نمی‌بیند.

۲ - هزینه‌های فسخ فروشنده

۱۰۴ - اوکو مبلغ /- ۲۴,۶۷۵ دلار امریکا به عنوان هزینه فسخ فروشنده که حسب ادعا هنگام متوقف شدن کار مربوط به قراردادها متحمل شده، مطالبه می‌کند. اوکو برای اثبات مبلغ این هزینه‌ها به شهادتنامه آقای گراس استناد می‌کند. پنها دفاعی در مقابل این ادعا نکرده است.

۱۰۵ - اوکو مدرکی تسلیم نکرده که براساس آن دیوان بتواند طرز محاسبه این هزینه‌ها را توسط اوکو مشخص کند. بدینترتیب، دیوان بدون آنکه تصمیمی راجع به حق قانونی اوکو نسبت به این هزینه‌ها اتخاذ نماید، این قسمت از ادعای اوکو را به لحاظ فقد دلیل رد می‌کند.

۳ - هزینه‌های انبارداری موجودی اقلام

۱۰۶ - اوکو مبلغ /- ۵۹,۰۴۰ دلار امریکا بابت هزینه‌های انبارداری مربوط به موجودی مواد در دست ساخت، که تا دهم شهریورماه ۱۳۶۵ [اول سپتامبر ۱۹۸۶] متحمل شده، مطالبه می‌کند.

۱۰۷ - تنها مدرکی که در مورد تحمل این هزینه‌ها وجود دارد، در شهادتنامه آقای گراس دیده می‌شود. برای اثبات وارد شدن خسارات ادعایی هیچ مدرکی ارائه نشده است و دیوان هیچ مبنایی برای محاسبه اینگونه خسارات در دست ندارد. در چنین شرایطی دیوان نیازی نمی‌بیند که به موضوعات مذکور در بند ۴۳ فوق بپردازد و این قسمت از ادعا را به لحاظ فقد دلیل نمی‌پذیرد.

ج - ادعاهای متقابل پنها

۱ - ادعاهای متقابل مرحله الف

۱۰۸ - پنها دسته اول ادعاهای متقابل خود را به عنوان ادعاهای متقابل "مرحله الف" یعنی آنهایی که "از ۱۹۷۳ تا قصور (نامشخص) اوکو لایکومینگ" از روابط تجاری بین اوکو و پنها ناشی شده، تعریف کرده است. پنها اظهار می‌دارد که این ادعاهای متقابل "مبتنی بر سفارش‌های خرید و سفارش‌های تعمیر" از قرارداد اصلی سفارش و قراردادهای ۱۱۵۷، ۱۱۵۸ و ۱۱۵۹ به ترتیب موسوم به A7BHMC3475 و A7BHMC3300 و LD202R51672000 جداست.

۱۰۹ - پنها می‌خواهد که حکمی صادر و در آن به اوکو دستور داده شود که: (۱) دو قلم لوازم موضوع سفارش خرید شماره A7BHMC3475 "به قیمت زمان سفارش"، یعنی ۲۳،۱۰۹/۵۰ دلار آمریکا، را که حسب ادعا از تحویل آنها امتناع کرده بود، تحویل دهد، (۲) دو قلم لوازم موضوع سفارش خرید شماره A7BHMC3300 "به قیمت زمان سفارش"، یعنی ۲۳،۱۰۰/- دلار آمریکا، را که حسب ادعا تحویل نداده، تحویل دهد، (۳) "۴۷" دستگاه توربینی را که از سفارش تعمیر شماره LD202R51672000 و اصلاحیه سفارش تعمیر مورخ ۲۴ آذرماه ۱۳۵۴ [۱۵ دسامبر ۱۹۷۵] باقی مانده به هزینه رایج در زمان سفارش "منهای تخفیف سالانه ۲۰ درصد تعمیر کند.

۱۱۰ - در ارتباط با سفارش‌های خریدی که مبنای ادعاهای متقابل مذکور بوده، هیچ مدرک دیگری تسلیم نشده است. به این نکته اذعان شده است که این ادعاهای متقابل از قراردادهایی که اوکو مبنای ادعای خود قرار داده، ناشی نمی‌شوند. چون هیچ قرینه و مدرک دیگری در مورد شرایط مرتبط با سفارش‌های خرید مورد بحث وجود ندارد،

لذا دیوان نمی‌تواند تعیین کند که آیا آنها قسمتی از همان معامله یا رویداد را در مفهوم بیانیه حل و فصل دعاوی تشکیل می‌دهند یا خیر. ولی دیوان معتقد است که این ادعاهای متقابل به لحاظ فقد دلیل مردودند، زیرا هیچ مدرکی در مورد امتناع ادعایی اوکو از تحویل یا تعمیر اقلام مورد اختلاف ارائه نشده است. در نتیجه، دیوان به موضوع صلاحیت نمی‌پردازد.

۲ - ادعای متقابل ناشی از قرارداد اصلی سفارش

۱۱۱ - پنها ادعا می‌کند که وی طبق قرارداد اصلی سفارش، سفارش‌های خریدی صادر و اوکو آنها را قبول کرد، ولی اوکو ۳۵ قلم مندرج در این سفارش‌های خرید را به مبلغ ۳۴۳،۰۲۹/۳۵ دلار آمریکا تحویل نداد. طبق اظهار پنها، اوکو ملزم بود ۲۰ قلم (به ارزش ۴۰/۶۱۰،۶۱۰ دلار آمریکا) را قبل از فوریه ۱۹۷۹ و ۱۵ قلم بقیه را بعد از آن تاریخ تحویل دهد. ادعای متقابل برای صدور حکمی است که اوکو را به تحویل ۳۵ قلم مزبور به بهای قراردادی ملزم کند.

۱۱۲ - اوکو در دفاع در برابر این ادعای متقابل، استدلال می‌کند که دستورهای اجرایی و اداری مقامات صلاحیتدار ایالات متحده او را از ارسال آن اقلام بازداشته است.

۱۱۳ - پنها به عنوان مدرک این ادعای متقابل، علاوه بر قرارداد اصلی سفارش و اعتبار اسنادی که پیرو قرارداد مزبور افتتاح گردیده فهرستی از "سفارش‌های تحویل" را بدون ذکر تاریخ صدور و برنامه خاص تحویل (اقلام)، که قرار بود طبق قرارداد اصلی سفارش تعیین شود، تسلیم نموده است. باتوجه به موجود نبودن اسناد و مدارک، دیوان نمی‌تواند تعیین کند که آیا اوکو با عدم تحویل اقلام مورد بحث پیش از صدور مقررات ایالات متحده دایر بر منع صدور تجهیزات نظامی به ایران، قرارداد را نقض

کرده یا نکرده است. از اینرو، ادعای متقابل به علت فقد دلیل رد می‌شود.

۳ - ادعاهای متقابل ناشی از قراردادهای شماره ۱۱۵۷،

۱۱۵۸ و ۱۱۵۹

۱۱۴ - پنها اظهار می‌دارد که اوکو متعهد است "مابقی ارقام موضوع قراردادهای شماره ۱۱۵۷، ۱۱۵۸ و ۱۱۵۹ را به قیمت‌هایی که در هریک از قراردادها تعیین شده" یعنی به مبلغ ۸،۱۴۵،۸۱۱/۹۵ دلار آمریکا تحویل دهد و علاوه بر آن (۱) "خسارات مالی و اداری بابت رکود" ناشی از عدم تحویل ارقام، به میزان ۳۰ میلیون دلار، (۲) "زیانهای مستقیم فنی ناشی از عدم تحویل" به مبلغ ۴۱ میلیون دلار، و (۳) "زیانهای غیرمستقیم فنی ناشی از عدم تحویل" به مبلغ ۲۷۰ میلیون دلار بپردازد.

۱۱۵ - پنها تاریخهایی را که اوکو طبق قرارداد ملزم به تحویل ارقام مورد اختلاف بوده و همچنین تاریخی را که اوکو، حسب ادعا تحویل ارقام به پنها را متوقف ساخته، به اطلاع دیوان نرسانده است. در این زمینه لازم به یادآوری است که قراردادهای شماره ۱۱۵۷، ۱۱۵۸ و ۱۱۵۹ که در پنجم تیرماه ۱۳۵۶ [۲۶ ژوئن ۱۹۷۷] منعقد شده و پنها آنها را "قراردادهای پنجساله" خوانده، بدانمنظور منعقد شد که "قطعات یدکی مورد نیاز پنجساله پنها را تامین کند". بنابراین، اجرای آن تا ژوئن ۱۹۸۲ ادامه می‌یافت.

۱۱۶ - در قراردادهای شماره ۱۱۵۷، ۱۱۵۸ و ۱۱۵۹ مقرر شده که اوکو "مسئول تاخیرهای حاصله در انجام تعهدات خود که مستقیماً یا بطور غیرمستقیم از عوامل زیر ناشی شود، نخواهد بود: (۱) هر عاملی که از کنترل معقول وی خارج باشد ...". از جمله "اقدامات مقامات دولتی داخلی یا خارجی، از جمله ولی بدون قید انحصار ...

تضمین ها، تحریم ها، کنترل اعطای پروانه ها و امتیازها، محدودیت های مربوط به تولید و توزیع ...". در چنین شرایطی دیوان باید نتیجه بگیرد که اوکو، وقتی که حسب ادعا تحویل لوازم را متوقف کرد، به علت فورس ماژور معذور بوده است. از اینرو، ادعای متقابل رد می شود.

۴ - ادعای متقابل برای بازپرداخت مبالغ پرداختی، به پنها

۱۱۷ - بالاخره، پنها می خواهد که مانده پیش پرداختها و وجوهی که مستقیماً به اوکو پرداخت گردیده و ارزش کالاهای دریافتی از اوکو مسترد گردد. جمع مبلغ مورد مطالبه ۲،۲۶۴،۲۸۲/۱۳ دلار امریکا است.

۱۱۸ - اوکو فی نفسه به تعهد خود در مورد برگرداندن مبالغی که اضافه بر ارزش کالاهای تحویلی دریافت کرده، ایرادی ندارد. مساله ای که باقی می ماند تعیین اینست که آیا اوکو چنین اضافه پرداختی به پنها بدهکار است یا خیر و اگر بدهکار است، میزان اضافه پرداختی چقدر است.

۱۱۹ - باتوجه به سابقه امر در پرونده حاضر راههای ممکن مختلفی برای محاسبه مانده حسابهای فیما بین طرفین وجود دارد. بسته به ارقام مورد استفاده و درجات متفاوت اسناد و مدارک موجود، ممکن است از این طرق مختلف محاسبه نتایج یکسانی به دست نیاید. ارقامی که دیوان تصمیم گرفته بکار برد، مبتنی بر آقاری (طرفین) - - که در بعضی موارد با مدارک مستند تائید شده - - و نیز صورتحسابها و دستورات پرداخت موجود است. طرفین موافقتند که پنها کلاً "ترتیب پرداخت مبلغ ۲،۷۵۵،۲۶۵/۹۱ دلار امریکا، مرکب از ارقام زیر را به اوکو فراهم آورده است. مبلغ ۵۰۸،۹۴۸/۱۰ دلار امریکا به موجب قرارداد ۱۱۵۷، مبلغ ۸۷۰،۹۲۵/۸۴ دلار امریکا به موجب

قرارداد ۱۱۵۸ و مبلغ ۱،۳۷۵،۳۹۱/۷۹ دلار آمریکا به موجب قرارداد ۱۱۵۹. پنها ادله و مدارکی ارائه نموده که از این مبلغ ۵۰۴،۱۸۳/۹۴ دلار آمریکا به عنوان بخشی از پرداخت پنها بابت کالاهای دریافتی استفاده شده است. بنابراین مانده طلب پنها از سپرده مزبور، ۲،۲۵۱،۰۸۱/۹۷ دلار امریکا است. از این مبلغ، که بهره آن در حکم منظور خواهد شد، بمنظور تهاتر با مبالغی که پنها به عنوان بدهی خود به اوکو پذیرفته، استفاده خواهد شد. (رجوع شود به بندهای ۹۴ و ۹۷ بالا).

پنجم - ادعا و ادعای متقابل مربوط به شرکت ملی نفت ایران

الف - ادعای اوکو

۱۲۰ - در این ادعا، اوکو مبلغ ۸۱،۶۹۵/۵۵ دلار آمریکا بابت خدماتی که در رابطه با دستگاه پمپ خط لوله نفت، که قبلاً به شرکت نفت فروخته بود از آن شرکت مطالبه می‌نماید. در سال ۱۹۷۱، شرکت نفت چند واحد تلمبه زنی چند منظوره قابل حمل برای استفاده در موارد اضطراری از اوکو خریداری نمود. در سال ۱۹۷۷، شرکت نفت تصمیم گرفت از یکی از این واحدها برای به کار انداختن یک تلمبه خانه برای رساندن نفت خام به پالایشگاه اصفهان استفاده کند و طی تلکس شماره ۵۶۴ مورخ ۱۸ مه ۱۹۷۷ [۲۸ اردیبهشت ماه ۱۳۵۶] از اوکو درخواست کرد "برای به کار انداختن واحد و بهره‌برداری از آن قطعات یدکی لازم را" ارسال و نیز "خدمات یک نفر متخصص فنی را برای سه ماه" تامین کند. در این تلکس، "تعداد روز کار در هفته پنج روز" تعیین و پیشنهاد شده بود که بابت اضافه کاری در هر ساعت ۶۲ دلار پرداخت خواهد شد، و هزینه کل این خدمات ۳۳،۰۰۰/- دلار آمریکا برآورد شده بود. ظاهراً اوکو پیشنهاد مزبور را پذیرفت و شرکت نفت طی "قولنامه" مورخ ۱۲ ژوئیه ۱۹۷۷ [۲۱ تیرماه ۱۳۵۶] به اوکو اطلاع داد که "شرایط مطابق با شرایط

مندرج در تلکس شماره ۵۶۴ خواهد بود.

۱۲۱ - بعداً" شرکت نفت از اوکو تقاضا کرد که دو نفر تکنسین دیگر برای راه اندازی واحد اعزام نماید و طی تلکس شماره RO-77-86 مورخ دوم اوت ۱۹۷۷ [۱۱ مردادماه ۱۳۵۶] اوکو موافقت کرد که "دو (۲) نفر دیگر برای راه اندازی و نگهداری واحد بطور شبانه روز (۲۴ ساعته)"، به نرخ /- ۷,۰۰۰ دلار امریکا برای هر نفر در ماه، اعزام نماید. در ۲۳ شهریورماه ۱۳۵۶ [۱۴ سپتامبر ۱۹۷۷]، شرکت نفت از اوکو تقاضا کرد که "در اسرع وقت دو نفر متخصص را اعزام نماید". اوکو طی تلکس شماره RO-77-86، این تقاضا را قبول و کارکنان خود را برای انجام کار مورد تقاضا اعزام کرد.

۱۲۲ - اوکو اظهار می‌دارد که وی "جمعا" به مبلغ ۸۱,۶۹۵/۵۵ دلار امریکا، بابت اقلام زیر، برای شرکت نفت صورتحساب فرستاد: /- ۳۷,۲۸۹ دلار امریکا بابت خدمات، /- ۳۸,۹۶۷ دلار امریکا بابت اضافه کاری، و ۶,۳۹۹/۵۵ دلار امریکا بابت هزینه سفر، منهای ۹۶۰ دلار امریکا بابت بستانکاریهای متفرقه. اوکو مدعی است تمام مبلغ صورتحساب پرداخت نشده و مورد بدهی است.

۱۲۳ - شرکت نفت معترف است که مبلغ ۴۲,۷۲۸/۵۵ دلار امریکا بابت خدمات تکنیسین های شاغل تحت قرارداد موضوع تلکس شماره RO-77-86، بطور صحیح صورتحساب شده و قابل پرداخت و مورد بدهی است. علاوه براین، به موجب سندی که شرکت نفت بنام "پرداخت قراردادی" تسلیم کرده، مبلغ ۳۷,۲۱۸/۱۶ دلار امریکا در رابطه با تکنیسینی که بر طبق تلکس های متبادله اول کار می‌کرده، قابل پرداخت است. بدینطریق، شرکت نفت فی الواقع اذعان نموده که مبلغ ۷۹,۹۴۶/۷۱ دلار امریکا بابت کار انجام شده طبق تلکس های متبادله قابل پرداخت است. ولی وی منکر

هرگونه تعهدی برای پرداخت ۱،۷۴۸/۸۴ دلار باقیمانده که ادعا شده ولی مورد قبول قرار نگرفته، می‌باشد. شرکت نفت اظهار می‌دارد که مانده‌ای که قبول نشده مربوط به اضافه کاری موضوع تلکس دوم است که طرفین راجع به پرداخت آن موافقت نکرده بودند. شرکت نفت استدلال می‌کند که در توافق طرفین در تلکس شماره RO-77-86، در مورد دو نفر متخصص فنی هیچگونه شرطی برای پرداخت اضافه کاری وجود نداشته و [این تلکس] به قرارداد اول که در آن اضافه کاری منظور شده بود، ربطی ندارد. بنا به اظهار شرکت نفت، طبق تلکس شماره RO-77-86، قرار بود حقوق دو نفر تکنسین به نرخ ۷،۰۰۰/- دلار آمریکا برای هر نفر در ماه بدون هیچگونه اضافه کاری پرداخت شود.

۱۲۴ - شرکت نفت برای رد هرگونه تعهد پرداختی تحت این ادعا، همچنین ادعا می‌کند که دو نفر تکنسین اضافی "به تعداد ساعاتی که در قرارداد پیش بینی شده بود کار نکردند"، زیرا طبق گفته شرکت نفت "در عملیات تهیه نفت و پر کردن خطوط لوله به استفاده دائم از خدمات متخصصین مزبور در تمام هفته نیازی نبود". در این مورد شرکت نفت شهادتنامه قاسم طالب زاده را به عنوان مدرک تسلیم نموده است. ولی، شرکت نفت دلیل و مدرکی که صورتحسابهای اوکو بابت اضافه کاری را به نحو قانع کننده‌ای رد کند، ارائه نداده است. دیوان نتیجه می‌گیرد که این دفاع معتبر نیست.

۱۲۵ - توافق حاصله بر مبنای تلکس شماره ۵۶۴ صریحا" مقرر می‌دارد که حق الزحمه اضافه کاری به نرخ ۶۲ دلار آمریکا در هر ساعت پرداخت شود. در تلکس شماره RO - 77 - 86 - مورخ ۱۱ مردادماه ۱۳۵۶ [دوم اوت ۱۹۷۷] اوکو هیچ شرطی در مورد اضافه کاری و پرداخت حق الزحمه آن وجود ندارد. ولی، تلکس مورخ [۲۳ شهریورماه ۱۳۵۶] ۱۴ سپتامبر ۱۹۷۷ شرکت نفت راجع به استخدام دو نفر تکنسین دیگر، به "قولنامه" شماره دی سی - ۲۰۹ مورخ ۲۱ تیرماه ۱۳۵۶ [۱۲ ژوئیه ۱۹۷۷] شرکت

نفت اشاره دارد که در آن تلکس اول به شماره ۵۶۴ تأیید و اضافه شده که "الحاقیه مربوط به قرارداد شماره دی سی ۲۰۹ در دست تهیه است". این امر قویاً دلالت بر آن می‌کند که قصد طرفین آن بوده که مفاد تلکس شماره RO-77-86 را به عنوان اصلاحیه در قرارداد اول بگنجانند و بدین ترتیب شرایط ناظر بر اضافه کاری بابت کلیه کارهای انجام شده را حفظ نمایند.

۱۲۶ - بعلاوه، بررسی نرخهای مندرج در دو تلکس، تلویحاً موعید آنست که اضافه کاری دو نفر تکنسین اضافی قابل پرداخت بوده است. در تلکس شماره ۵۶۴ مربوط به تکنسین اول، حق الزحمه خدمات انجام شده ظرف سه ماه، هزینه سفر و پاره‌ای قطعات مورد نیاز جمعاً مبلغ ۳۳،۰۰۰/- دلار آمریکا برآورد شده بود. این مبلغ ظاهراً به نرخی در حدود ۷،۰۰۰/- دلار آمریکا در ماه محاسبه شده و ۳،۰۰۰/- دلار آمریکا مابقی در هر ماه مربوط به قطعات و هزینه‌هاست. نرخ ۴۰/۸۷ دلار در ساعت که اوکو بکار برده و در ۲۱/۴۰ روز کار در ماه (بر ماخذ پنج روز در هفته که در قرارداد پیش بینی شده) ضرب شده و حاصل آن ضرب برابر ۶،۹۹۶/۹۴ دلار آمریکا در ماه شده، موعید این امر است.

۱۲۷ - حق الزحمه دو نفر تکنسین اضافی طبق تلکس شماره RO-77-86، صریحاً به نرخ ۷،۰۰۰/- دلار آمریکا برای هر نفر در ماه تعیین شد. بدینسان به نظر می‌رسد که نرخ ماهانه ۷،۰۰۰ دلار آمریکا شامل هر سه نفر تکنسین می‌شده، و لذا شرایط اضافه کاری نیز در مورد هر سه نفر قابل اعمال بوده است. بسیار منطقی به نظر می‌رسد که به سه نفر تکنسین که کار یکسانی را در شرایطی مشابه انجام می‌دادند حق الزحمه مساوی پرداخت شود. موعید این امر، این واقعیت است که برای تکنسین‌های مختلف صورتحساب جداگانه‌ای صادر نشده، که این خود حاکی است که مبنای مالی این دو قرارداد یکسان تلقی می‌شده است. بنابراین، دیوان هزینه‌های اضافه کاری را مجاز

می شمارد.

۱۲۸ - دیوان اکنون باید صحت محاسبات اوکو را تعیین نماید. اوکو صورتحسابهایی تسلیم و در آنها اسامی کارکنان و تاریخ و تعداد ساعاتی را که خدمات اضافه کاری ادعایی ارائه شده، ذکر کرده است. در رابطه با ویلیام تایکرت، تکنسین اول، اوکو بابت خدمات ارائه شده در ۲۵ و ۲۷ آبانماه ۱۳۵۶ [۱۶ و ۱۸ نوامبر ۱۹۷۷] به ماخذ استاندارد هشت ساعته، برای شرکت نفت صورتحساب فرستاده است. ولی، برگ اضافه کاری نشان می دهد که در همان تاریخ ها، اوکو صورتحسابهایی به ترتیب بابت ۱۵ و ۱۴ ساعت اضافه کاری، ظاهراً" برای ۲۳ یا ۲۲ ساعت کار در روز به شرکت نفت تسلیم نموده است. دیوان داوری این قسمت از اسناد و مدارک را کاملاً" معتبر نمی شمارد و لذا نتیجه می گیرد که مبلغ -/۱،۷۹۸ دلار امریکا بابت ۲۹ ساعت اضافه کاری به نرخ ۶۲ دلار در ساعت، باید از ادعای اضافه کاری اوکو کسر شود. بنابراین مبلغ حکم ۷۹،۸۹۷/۵۵ دلار امریکا می شود.

ب - ادعای متقابل شرکت نفت

۱۲۹ - شرکت نفت جمعا" مبلغ -/۱۷۸،۳۰۹،۶۵۸ ریال خسارت مطالبه می کند که مرکب است از : (۱) ادعایی به مبلغ -/۱۳۲،۰۰۰،۸۹۰ ریال بابت قیمت خرید هشت دستگاه توربین که حسب ادعا معیوب بوده اند، (۲) مبلغ -/۶،۱۶۹،۵۲۰ ریال بابت هزینه های متحمله برای رفع عیوب واحدها، (۳) مبلغ -/۳۴،۱۹۹،۸۸۸ ریال بابت خسارت متحمله بابت خرید قطعات یدکی، (۴) مبلغ -/۳،۳۳۴،۲۴۰ ریال هزینه های متحمله بابت آموزش پرسنل برای راه اندازی واحدها، و (۵) مبلغ -/۲،۶۰۵،۱۲۰ ریال بابت برگشت دادن حقوق و فوق العاده های پرداختی به تکنسین های اوکو.

۱۳۰ - همانطور که در بالا اشاره شد، واحدهای تلمبه زنی که خدمات فنی در سال ۱۹۷۷ برای آنها انجام شد، واحدهایی بودند که شرکت نفت در سال ۱۹۷۱ از اوکو خریداری کرده بود. ادعای متقابل شرکت نفت بر عیوب ادعایی در واحدهای مزبور مبتنی است.

۱۳۱ - اوکو مدعی است که دیوان صلاحیت رسیدگی به این ادعای متقابل را ندارد.

۱۳۲ - دیوان فقط در صورتی برای رسیدگی به ادعای متقابل شرکت نفت صلاحیت پیدا می‌کند که مسلم شود که ادعای متقابل از "همان قرارداد، معامله یا رویدادی ناشی شده که موضوع ادعای آن تبعه" را در مفهوم بند ۱ ماده دو بیانیه حل و فصل دعاوی تشکیل داده، و به عبارت دقیق تر، در صورتی که رابطه بین فروش واحدها در سال ۱۹۷۱ و قرارداد سال ۱۹۷۷ برای خدمات فنی مربوط به یکی از واحدها به حد کافی قوی باشد که "معامله" واحدی را تشکیل دهد.

۱۳۳ - سوابق حاکی است که اوکو از سال ۱۹۷۱، یعنی از زمان خریداری واحدها، تا سال ۱۹۷۷ یعنی موقعی که خدمات فنی ارائه گردید، در آزمایش، نگهداری و تعویض این پمپ ها شرکت داشته است. همینطور روشن است که شرکت نفت از اوکو خواست که در راه اندازی یکی از واحدهای تلمبه زنی کمک کند، زیرا واحد مزبور از اوکو خریداری شده بود، و بدین ترتیب در تمام این مدت در رابطه با واحدهای تلمبه زنی رابطه تجاری مستمری بین شرکت نفت و اوکو وجود داشته است. اما، دیوان بر این نظر است که قرارداد اعزام سه نفر تکنسین و ارسال قطعات یدکی شش سال پس از فروش با فروش مورد بحث چنان فاصله و فرق زیادی داشته است که این نتیجه‌گیری را توجیه نمی‌نماید که دو رویداد مزبور معامله واحدی را در مفهوم بیانیه حل و فصل دعاوی تشکیل می‌دهند. لذا، دیوان ادعای متقابل شرکت نفت را به دلیل عدم

صلاحیت رد می کند.

ششم - بهره

۱۳۴ - نظر به آنکه در قرارداد هیچگونه شرطی در مورد پرداخت بهره وجود ندارد، دیوان داوری به پیروی از اصول و رهنمودهایی که در حکم شماره ۳-۸۹-۲۲۵ مورخ دوم اردیبهشت ماه ۱۳۶۵ [۲۲ آوریل ۱۹۸۶] صادره در پرونده مک کالو اند کامپنی اینک و وزارت پست و تلگراف و تلفن (که در 3 Iran-U.S. C.T.R. 11 نیز چاپ شده است) برقرار گردیده، تعیین بهره به نرخ ۱۰ درصد را مقتضی می شمارد.

۱۳۵ - بهره مبلغ ۱۰،۱۱۷،۶۶۶/۰۵ دلار آمریکا که طبق قرارداد صادراتی و قرارداد تعمیر بدهی صنایع هواپیمایی به خواهان تشخیص داده شده، باید از نهم مهرماه ۱۳۵۷ [اول اکتبر ۱۹۷۸] یعنی حد وسط تاریخ صورت حسابهای اصلی محاسبه شود. بهره مبلغ ۱،۲۴۵،۴۰۶/۷۴ دلاری که در حکم به نفع خواهان برای تعمیر اقلام متعلق به صنایع هواپیمایی منظور گردیده باید از تاریخ دهم تیرماه ۱۳۵۸ [اول ژوئیه ۱۹۷۹]، یعنی تاریخی که منطقیاً می توان چنین کار را تکمیل شده تلقی کرد (خواهان در مورد اینکه کار واقعا چه موقع انجام شده، قرینه ای بدست نداده است) محاسبه شود. بهره دو مبلغ فوق باید تا تاریخ ۲۲ فروردین ماه ۱۳۵۹ [۱۱ آوریل ۱۹۸۰] یعنی تاریخ موافقتنامه پاریس که منجر به پرداخت آن مبالغ از محل پیش پرداختها گردید، محاسبه شود. بهره احتسابی قابل پرداخت به خواهان از این بابت ۱،۶۴۰،۸۸۶/۴۴ دلار آمریکا است که با بدهی های خواهان به صنایع هواپیمایی تهاتر خواهد شد.

۱۳۶ - در مورد مانده پیش پرداخت به مبلغ ۱،۳۸۳،۲۶۳/۲۱ دلار که بدهی خواهان به

صنایع هواپیمایی تشخیص داده شده، بهره باید از تاریخ ۲۲ فروردین ماه ۱۳۵۹ [۱۱] آوریل ۱۹۸۰] یعنی تاریخ جلسه ملاقات پاریس، که باید تقاضا برای استرداد پیش پرداختها تلقی گردد(۱) محاسبه شود. بهره مبلغ بدهی به صنایع هواپیمایی تا تاریخ پرداخت مبلغ حکم به وی، محاسبه خواهد شد.

۱۳۷ - در رابطه با ادعاهای مربوط به پنها دیوان نظر داد که پنها در تاریخ ۱۸ مهرماه ۱۳۵۷ [دهم اکتبر ۱۹۷۸] در رابطه با قراردادهای شماره ۱۱۵۷، ۱۱۵۸ و ۱۱۵۹ مبلغ ۴۰۱،۴۶۱/۲۸ دلار آمریکا به خواهان بدهکار بوده است. بهره مبلغ مزبور از تاریخ یاد شده تا تاریخ صدور حکم که تهاتر بهره مزبور را با مانده پیش پرداختهای پنها تجویز می‌نماید، محاسبه خواهد شد. بهره یاد شده بالغ بر ۳۹۲،۲۲۲/۱۹ دلار آمریکا است.

۱۳۸ - بهره مبلغ -/۱۸۴،۵۰۰ دلار آمریکا که، به تشخیص دیوان، پنها در رابطه با سفارش خرید شماره C8YFSR5190 به خواهان بدهکار است، از ۱۱ دیماه ۱۳۵۷ [اول ژانویه ۱۹۷۹] یعنی تاریخ تقریبی بین تک تک سفارشات تسلیمی و انجام شده، تا تاریخ حکم حاضر محاسبه خواهد شد. بهره محاسبه شده بابت این مبلغ بالغ بر ۱۷۶،۰۵۸/۴۹ دلار آمریکا است.

۱۳۹ - در رابطه با مبلغ ۲،۲۵۱،۰۸۱/۹۷ دلار آمریکا مانده پیش پرداختها که خواهان به

(۱) گرچه موافقتنامه پاریس، در صورت اجرای کامل، به مصالحه دیگری منجر می‌شد، به نظر دیوان این واقعیت مسلم که طرفین به قصد تصفیه مطالبات معوق فیما بین ملاقات کردند، در حکم درخواست اعاده مانده پیش پرداختها است، که به صنایع هواپیمایی حق می‌دهد از آن تاریخ بابت آنها بهره دریافت کند.

پنجا بدهکار است، بهره باید از تاریخ جلسه ملاقاتی که در وین به قصد حل و فصل ادعاهای موجود فیما بین طرفین برگزار شد، محاسبه شود (رجوع شود به زیرنویس ۱ بند ۱۳۶). جلسه مزبور در روز نامعلومی در ماه سپتامبر ۱۹۸۱ برگزار گردید. دیوان تاریخ شروع محاسبه بهره را هشتم مهرماه ۱۳۶۰ [۳۰ سپتامبر ۱۹۸۱] تعیین می‌کند. بهره این مبلغ تا تاریخ صدور حکم حاضر، آنچنانکه خوانده، پنجا در تقاضای خود مطالبه کرده، محاسبه خواهد شد.

۱۴۰ - بهره مبلغ ۷۹،۸۹۷/۵۵ دلار آمریکا که در حکم از شرکت نفت به نفع خواهان منظور گردیده، از تاریخ ۱۹ خردادماه ۱۳۵۷ [نهم ژوئن ۱۹۷۸] یعنی حدود سی روز پس از تاریخ صورت‌حساب صادره اوکو به عهده شرکت نفت، محاسبه خواهد شد.

هفتم - هزینه‌ها

۱۴۱ - باتوجه به اوضاع و احوال پرونده حاضر، هر طرف هزینه‌های داوری مربوط به خود را تقبل خواهد کرد.

هشتم - محاسبه مبلغ خالص حکم

۱۴۲ - همانطور که در بالا بحث شد، دیوان رای داده که خواهان مبلغ ۱،۳۸۳،۲۶۳/۲۱ دلار آمریکا به اضافه بهره به نرخ ۱۰ درصد در سال از تاریخ ۲۲ فروردین ماه ۱۳۵۹ [۱۱ آوریل ۱۹۸۰] به صنایع هواپیمایی بدهکار است و صنایع هواپیمایی مبلغ ۱،۶۴۰،۸۸۶/۴۴ دلار آمریکا بابت بهره محاسبه شده به خواهان بدهکار است. پس از محاسبه بهره تا تاریخ حکم حاضر، بدهی خواهان به صنایع هواپیمایی ۲،۵۲۷،۰۱۳/۴۴ دلار آمریکا می‌شود. بنابراین، مبلغ خالص قابل پرداخت به صنایع

هوایمایی /- ۸۸۶،۱۲۷ دلار آمریکا به اضافه بهره متعلقه از تاریخ صدور حکم تا تاریخ پرداخت است.

۱۴۳ - دیوان همچنین نظر داده که خواهان مبلغ ۲،۲۵۱،۰۸۱/۹۷ دلار آمریکا به اضافه بهره به نرخ ۱۰ درصد در سال از تاریخ هشتم مهرماه ۱۳۶۰ [۳۰ سپتامبر ۱۹۸۱] به پنها بدهکار است و پنها جمعا" مبلغ ۱،۱۵۴،۲۴۱/۹۶ دلار آمریکا به خواهان بدهکار است. پس از محاسبه بهره تا تاریخ صدور حکم حاضر، بدهی خواهان به پنها به ۳،۷۸۱،۲۰۰/۹۹ دلار آمریکا بالغ می شود. بنابراین، مبلغ خالص قابل پرداخت به پنها ۲،۶۲۶،۹۵۹/۰۳ دلار آمریکا به اضافه بهره از تاریخ صدور حکم تا تاریخ پرداخت است.

۱۴۴ - در مورد مبلغی که خواهان از شرکت نفت طلبکار است هیچگونه تمهاتی صورت نمی گیرد.

نهم - حکم

۱۴۵ - بنا به دلایل پیش گفته،

دیوان به شرح زیر حکم صادر می کند:

الف) خواهان اوکو کورپوریشن متعهد است مبلغ هشتصد و هشتاد و شش هزار و یکصد و بیست و هفت دلار آمریکا (-/ ۸۸۶،۱۲۷ دلار آمریکا) به اضافه بهره ساده به نرخ ده درصد (۱۰) در سال (بر اساس ۳۶۵ روز) از تاریخ صدور حکم حاضر تا تاریخ پرداخت مبلغ حکم به خواننده صنایع هوایمایی ایران

بپردازد.

(ب) خواهان اوکو کورپوریشن و خواننده صنایع هواپیمایی ایران باید به منظور نیل به توافقی در مورد موجودی دقیق قطعات و لوازم متعلق به صنایع هواپیمایی ایران که در اختیار اوکو کورپوریشن است، و یافتن طرق و وسایلی برای خواهان جهت تحویل این قطعات به صنایع هواپیمایی و یا فروش آنها، با هم ملاقات و مذاکره نمایند. چنانچه طرفین نتوانند به توافقی دست یابند، می‌توانند مشترکاً یا منفرداً حداکثر تا ۱۳ آبانماه ۱۳۶۷ [چهارم نوامبر ۱۹۸۸] به دیوان درخواست دهند، و دیوان در مورد موضوعاتی که طرفین حل و فصل نکرده‌اند، تصمیم خواهد گرفت.

(ج) خواهان اوکو کورپوریشن متعهد است مبلغ دو میلیون و ششصد و بیست و شش هزار و نهصد و پنجاه و نه دلار و سه سنت امریکا (۲،۶۲۶،۹۵۹/۰۳ دلار امریکا) به اضافه بهره ساده به نرخ ده درصد (۱۰٪) در سال (بر مبنای ۳۶۵ روز) از تاریخ صدور حکم حاضر تا تاریخ پرداخت مبلغ حکم به خواننده شرکت پشتیبانی و نوسازی هلیکوپترهای ایران بپردازد.

(د) خواننده شرکت ملی نفت ایران متعهد است مبلغ هفتاد و نه هزار و هشتصد و نود و هفت دلار و پنجاه و پنج سنت امریکا (۷۹،۸۹۷/۵۵ دلار امریکا) به اضافه بهره ساده به نرخ ده درصد (۱۰٪) در سال (بر مبنای ۳۶۵ روز) از تاریخ ۱۹ خردادماه ۱۳۵۷ [نهم ژوئن ۱۹۷۸] تا تاریخی که کارگزار امانی دستور پرداخت آن را از حساب تضمینی به بانک امین بدهد، به خواهان اوکو کورپوریشن بپردازد.

هـ) تعهد مندرج در بند د بالا، با پرداخت از محل حساب تضمینی مفتوح طبق بند ۷ بیانیه مورخ ۲۹ دیماه ۱۳۵۹ [۱۹ ژانویه ۱۹۸۱] دولت جمهوری دموکراتیک و مردمی الجزایر ایفاء خواهد شد.

و) هر طرف هزینه‌های داوری مربوط به خود را تقبل خواهد کرد.

ز) به استثنای موضوعات حل نشده مذکور در بند ب بالا، کلیه ادعاها و ادعاهای متقابل باقیمانده مطروح در پرونده حاضر رد می‌شود.

بدینوسیله حکم حاضر برای ابلاغ به کارگزار امانی به ریاست دیوان تسلیم می‌شود.

لاسه، به تاریخ ۲۷/۰۲/۱۳۶۷ برابر با ۱۹/۰۳/۱۹۸۸

میشل ویرالی
رئیس شعبه سه

به نام خدا

پرویز انصاری معین
نظر جداگانه

Charles d. P. ...

چارلز ان. براوئر
نظر موافق و مخالف